

3/07/17

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నెవ్టెంబరు నెల 10-వ తేది సోమవారము
ఈ ధీ రో ద్ధా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, శ్రావణమాస బహుళ అమావాస్య ౧౧.

No. 136

సంచిక ౧౩౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మించి ముందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు

ఈ క్రింది డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండ దగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు నిష్ఠామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమానిగల మాయమందుగాదు. పకలు మంచులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచేరిన చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమంతటను విలసిల్లింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రజ్యోతి పాలయము

8512

(1) వాతకచక్రము (వందలి) యొక్క పరిమాణము (2) పుట్టికెడి, పవనాల పరిమాణముగాని (3) వాతకముయొక్క పన్ను నామము, ప్రస్తుతపురియందు, మాట్ ఉత్తరము ప్రాయములయందుగాని, ఈ మాట్లో నేటియొక యొకటి మాట్ బంధించుటకు వాతకముయొక్క గూడును స్వభావము, కిరీరాశోగ్యము, భవంపాదన, ఆయుర్దాయము, భౌగ్యము, సంకాపము, కళిత సాఖ్యము, ఉద్యోగము చేసినము మొదలగు 25 పంక్తులు చాఖూ కోరక ప్రాసించుదుగాని 1-4-0 లకు 2, 5 గా శం నెదము. ఈ ప్రాసన పంక్తులు సరిగా నున్నయెడల, వాతకము ఆ కెళ్ల పేంకలకా శ్రీ 'దైవజ్ఞుడు' గోసాలపురం కొత్తపేటపాపు, గోదావరికిల్లా.

యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు ప్రతివయస్సులము, అవగా, మహావక్, అంధకాఫలములు గల పూరా వాతకము కొత్తపేటపాపుగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా వాతకమునకు రు 5 లు, అగును. ఈ 2 లు, ఆయుర్దాయముగా వంతులను. ఈ 2 లు దూరములకు రు. 5 గా శం నెదము. **సంవత్సరఫలము:** మంచి జరుగబోవు ఒక సంవత్సరపు ఫలము నెలలవారీగా ప్రాయములకు చార్జి రు. 1-4-0, పన్నుగకు క్రమము గాని లేక జన్మభావముగాని తెలిపిన చాలును.

మీరు నిర్భయముగా ఏ వస్తువునైనను మావద్ద కొనవచ్చును.

ఏలనగా తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనుట లేక మరె యొకవస్తువును అందుకు బదులిచ్చుట. యీ విధగృహములు చాలవా? రమణోముండేతి x డిము ఫలిండు చూచిథ బంగారు గొలుసులు, లేక విశోదమునకై భరించు గొలుసులు పెం డెంటులు మొదలగునవి మావద్ద వీధుగానున్నవి. మా యన లేనివి అమ్మిన కొలమున కయ్యాకచేసి యిచ్చెదము. 2 1/2-4 1/2 పదిరములలో కయ్యగను కంపు, చేతా రము, నహా చార్జి మాత్రము రు. 8-0-0. ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ నగలల రహలు, 25, చె నాబజారుకోడు, మదను.

వ రీ డ కు ని ల చి ఖ్యా తి గా ం చి న

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

వైద్యరోగములకు దివ్యావధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

ఈ వైద్య ప్రత్యేకము

టవర్ అందుకో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

వెల్లింగుటన్ సినిమా

8-9-23 కనివారము మొదలు 14-9-23 వరకు మరల ఒక వారము పాటు రోజుకై కి బాలకృష్ణ ప్రదర్శించు వదిను. కనివారము, ఆదివారము కి ప్రదర్శనములు రాయించును. 6-15 సాయంత్రము 9-20 రాత్రి రోజునూ యొక్క ఆధునమైన ఘనమైన కథలలో చూడవచ్చును.

శ్రీ బాలకృష్ణ

రోజునూ యొక్క కంపెనీవారు శ్రీకృష్ణ భగవానుని అచ్చుకలీలను చూడవచ్చును. ముఖము చొప్పు మరల కయ్యగచేసి.

పుట్టువెంట్రుకల ఏలము అమృతము

విషయానగరము పంసానమునకు చేరిన సింహా చలమునందు మైసూరుపుట్టుమనందు 1332 ఫస లీలో సేకరించబడిన పుట్టువెంట్రుకలు సింహాచల మునందు 1-1-1-23 తేదిన బహిరంగ ఏలముచేసి విక్రయించు. ఈ సింహాచలము నెదరు కై త్వే ప్రేమనునుండి మైసూరుములో, బి. ఎన్. ఆర్. రోడ్డు దానున్న వాస్తవ్యులై త్వే ప్రేమను నుండి 7 మైసూరుములో 2 1/2 రు.

కేళములు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము కి భాగములుగ భాగించబడియున్నది.

కానులపత్తు	
ఒక అడుగు నిడివి మొదలు	
1 1/2 అడుగువరకు నిడివిగలవి.	1762
9 అంగుళముల నిడివి	
మొదలు 12 నిడివిగలవి.	874
9 అంగుళములకు తక్కువ నిడివి గలవి.	4514
	7150.

యితర వివరములకు దేవసానము అమీనా సింహాచలము అని ప్రాసన బహు ప్రాయము.

జాతీయ విద్యా విధానము

కాశీయందు జరిగిన జాతీయవిద్యా మహాసభవారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘము వారి నివేదికము.

విద్య యొక్క ఉద్దేశము

మానవాళి ఆధ్యాత్మిక ఖాతక సౌఖ్యముల నేవిధమున పొందగలదో తెలుపుటయే విద్యయొక్క ఉద్దేశము.

ఉపాధ్యాయుని అర్హతలు

ఒక ఉత్తేజవంతు సంశోధన ప్రపంచమునకు సాక్షుల యునకు ఉత్సాహముగల వక ఉపాధ్యాయులగుండే నర్హులు వారు స్వాగత్యుగము భూతదయగలిగిన విద్యాకంఠులగు నుండవలెను. ఇతరులబాలర ఎడ తండ్రివలె ప్రేమచూపగలిగిన దయా ద్విప్రవయలుగ నుండవలెను. చిన్న పాఠశాలయైనను పెద్ద పాఠశాలయైనను పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు విద్యా వంతులై యుండుటయే గాక బాలర హృదయ భావములను గ్రహింపగల అనుభవశాలురగు వయోవృత్తులగు నుండవలెను.

ప్రాచీన గురుకులవాసములయందు బాలరు ఉపాధ్యాయులు ఏవిధముననుండిరో ఆవిధముననే జాతీయపాఠశాలల యందలి బాలరు ఉపాధ్యాయులు మెలగుచుండవలెను.

విద్యాప్రతిష్ఠాపనయందలి అధికారాలయొక్కయు ఉపాధ్యాయులయొక్కయు గౌరవప్రతిష్ఠలు వారి నెలజేయునై ఆధారపడి యుండకూడదు.

విద్యార్థుల అర్హతలు

విద్యకేంద్రకొనలయందు నను ఉత్సాహముగలవారు పాఠశాలనిబంధనల ననుసరించి ప్రవర్తించుట కంగీకరించువారు ఎటి వర్ణవివక్షతలేక జాతీయపాఠశాలలయందు విద్యార్థులుగ నుండవలెను. క్రమముగ పాఠశాలలకు పోవాలనివారి ఉపయోగార్థమై ప్రత్యేకోపన్యాసముల జరుపుట భావ్యము. ఖాతక, నైతిక అంగలలోపములు గలవారికి విద్యగరవుపుటకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటులు చేయవలెను.

విద్యార్థుల క్షణము

జ్ఞానము నభివృద్ధిపరచుట, హృదయభావములను వికసింపజేయుట, దేహదారుఢ్యమును కలిగించుట విద్యయగుచున్నది. తమ్యుతామ కాపాడుకొనుట తమనై ఆధారపడియుండు కుటుంబ సేవకులను పోషించుచు సంఘమును ఉన్నతదశకు తెచ్చుటకు ఆర్హులగు విద్యార్థులను తయారుచేయుట విద్యాఫలము.

పఠనీయ విషయములను చెందువిధముల విభజింపవచ్చును.

1. జ్ఞానాభివృద్ధి

(అ) మత విషయములు నైతికవిషయములకు సంబంధించిన విద్య (ఆ) కాస్త్రములు కళలు (ఇ) దేహదారుఢ్యమును వృద్ధిచేయు సాధన.

2. సాంకేతిక విద్య

మతము - ధర్మము

మత విషయములు నైతిక విషయములకు సంబంధించిన విద్యకరపుట ప్రత్యేక పఠనీయగ్రంథములు తయారుచేయవలెను. హిందు, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, సిక్కు, జైన, పార్శి, బౌద్ధ మతములకు సంబంధించిన ప్రత్యేక పఠనీయ గ్రంథము లుండుట అవసరము.

అన్ని మతములయందలి ముఖ్యముల గ్రంథములు, నైతిక సూత్రములు తెలుపు పఠనీయగ్రంథము నొకటిగాని తయారు చేయవలెను. వివిధమతముల ప్రత్యేక సాంప్రదాయములు సామాన్య సాంప్రదాయములు ఉన్నత తరగతులవారికి పఠనీయములు.

మతమునకు సంబంధించిన పఠనీయ గ్రంథమునందు, ఆ మతముయొక్క ముఖ్యమగు సాంప్రదాయములు, ఆమతము వృద్ధిచెందిన విధము, క్రమముగ ఆ మతమునందు గలిగిన మార్పులు విన రించబడవలెను. మతమునకు సంబంధించిన విద్య గరవునపుడు ఇతరమతములకును ఆ మతమునకునుగల సామాన్య విషయములను తెలియజెప్పట అవసరము

(ఉదాహరణము. పరమాత్మను గురించి చెప్పనపుడు ఇతరమతములయందు పర్యాయపదములగు నవయోగించు అల్లా, జెహాన మున్నగు పదములు, జైషుప్రార్థన గురించి చెప్పనపుడు ఇతరమతములయందు పర్యాయపదములగు నవయోగింపబడు సంధ్యావందనము, నమాజు అను పదములును తెలియ చెప్పి వీటి భావార్థ మంతయు నొకటి యని విద్యార్థులు గుర్తెరుగు నట్లునర్పకలెను.)

విద్యార్థుల అర్హత

ఏ మతమునకు చేరినవారు ఆ మతమునకు సంబంధించిన ధర్మ శిక్ష పొందుటకు ఆర్హులు. కాని బాలుని తల్లితండ్రులు వేరవిధమున కోరినట్లైన అబాలనకు పాఠశాల వారు మతవిషయక విద్యచెప్ప నక్కరలేదు. పాఠశాలయందు అధికసంఖ్యాకులు ఏమతమునకు చేరినవారుగ నుందురో, ఆ మతవిద్యను పాఠశాలయందు బోధించుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయుట అవసరము. ఆర్థికసౌకర్యములున్నను, ప్రత్యేక విరావిములు ఇవ్వబడినను ఇతర మతములకు సంబంధించిన విద్యకూడ గరవుటకు తగు ఏర్పాటులను పాఠశాలాధికారులు చేయవలెను.

తమ మానసిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగముకులుగు నని కళాశాలలయందలివిద్యార్థులు మతవిషయకబోధ తమకు అక్కరలేనని ఆక్షేపణచెప్పవచ్చును. మతవిద్యను చక్కగ ఉపదేశించుటచే, ఆశుపన్యాసములను వినుటకు విద్యార్థులయందు దొక విధమగు ఉత్సాహము కలుగజేయుట విద్యాప్రతిష్ఠాపనముల ధ్యమము. ఇతరమతములపట్ల సానుభూతి సహనభావము గౌరవమును వృద్ధిచేయువిధమున మతవిద్య గరపబడవలెను

నైతిక విద్య

ఉపాధ్యాయుల సహాయముతో తమవిద్యభ్యాసమునకు భంగము కలుగనివిధమున, జాతీయోద్ధారణ ప్రయత్నములందు విద్యార్థులు తమ అర్హతను నాక్రమించుకొనుట నైతికవిద్య యందు దొకభాగము. ఇంతేకాక అనకాకముకొరకైనపుడెల్ల విద్యార్థులు సత్ప్రవర్తనను సాక్షిల్యముగల వారినిక చేయుటకై ఉపాధ్యాయులు పాటుపడవలెను.

శ్రీ పురుష సంబంధము

శ్రీ పురుష సంబంధములందు సంపూర్ణ మగు శుభమగు సాక్షిల్యముతో మెలగుట దేశభివృద్ధికిని జ్ఞానాభివృద్ధికిని అత్యవసరమగు విషయము పాఠశాల జీవితవిధానమునందే విద్యార్థులు చక్కగగ్రహించుటకు అనుకూలమగువాతావరణమేర్పడవలెను. ఎట్టి ఆడంబరములేక బాలురు ప్రారంభమునండి ఈవిషయమును క్రమముగ గుర్తెరుగునట్లు చేయవలెను. ఉపాధ్యాయులకును తల్లితండ్రులకు ఈసందర్భమున ఉపయోగించు గ్రంథముకంటి తయారుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించవలెను. (బొంబాయి జాతీయ వైద్యకశాలకుచేరిన డాక్టరు సతేగారు, బృందావన మహావిద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయు లగు తిలందభిక్షుగారు, కాశీవిద్యాపీఠమునకు చేరిన భగవానుదాసుగారు సంఘసభ్యులుగ నుండుటకు అంగీకరింపబడినది. డాక్టరు అన్నారి గారు బ్రహ్మచారి సతమంజీగారు ఉపసభ్యులుగ నుండెదరు.

విద్య

విద్యను చెందువిధముల విభజింప వచ్చును, (1) అపర విద్య (2) పరవిద్య లేక ఆధ్యాత్మ విద్య.

అపర విద్య

సంఘరక్షణాభివృద్ధికి అనుకూల మగు కాస్త్రవిద్య పరవిద్య.

(1) భాషలు, భాషాకాస్త్రము వ్యాకరణము (2) వ్యవహారధర్మము (3) పురాణములు సమాజ కాస్త్రములు (4) ఇతిహాసములు, రాజధర్మము దండనీతి.

సంఘరక్షణము

(1) వైద్యకాస్త్రము కాచవిధి ఆరోగ్యకాస్త్రము (2) కస్త్రవిద్య.

సంఘాభివృద్ధి

(1) రసాయన, ఖాతక జీవకాస్త్రములు (2) గణిత కాస్త్రము (3) అర్థకాస్త్రము, వ్యవసాయ, వాణిజ్యకాస్త్రములు జీవితమునకు కావలసినవస్తువులు భోగములను ఆభివృద్ధిపరచు కాస్త్రములు, సంఘసంపద నభివృద్ధి జేయుటకు అనుకూల మగు కాస్త్రములు.

సాంఘిక జీవితమును సౌఖ్యవంతముగచేయు మరెన్నో కాస్త్రము లున్నవి. పురుషులను, సంఘమును, జాతని ఉచ్చదశకు తీసికొనిరాగల కామకాస్త్రము కళాకాస్త్రము, బాలర ఆభివృద్ధికి సంబంధించిన కాస్త్రములు, శ్రీ పురుష లింగోన్య మనోభావానురాగములకు సంబంధించిన కాస్త్రములు, ఈ విభాగమునందు చేరినవి.

కళలు

లలితకళలు, కావ్యములు, నాటకములు, సారస్వతము, సంగీతము, చిత్రలేఖనము, చిత్రవస్తునిర్మాణము మున్నగునవి. ఇ దంతయు అపరవిద్య.

పరవిద్య - పరమార్థకాస్త్రము

పరమార్థ తత్వవిచారణము, జీవితోద్దేశమును తెలుపు వేదాంతవిచారణ పరవిద్య. అఖ్యన్నత శగు ఆధ్యాత్మికసౌఖ్యమును కలుగజేయు కాస్త్రము లిది.

(1) దర్శన కాస్త్రము మోక్షకాస్త్రము (2) ఆధ్యాత్మ విద్యచిత్ర కాస్త్రము (3) తర్కకాస్త్రము, ప్రమాణకాస్త్రము, (4) ఆచారకాస్త్రము నీతికాస్త్రము, (5) ధర్మతత్వ విచారణము.

ప్రాచీనకాస్త్రము లైనను ఆధునికకాస్త్రము లైనను వైన వివరింపబడినవిభాగములందు చేరును. భారతసాంప్రదాయము నందు మానవసౌఖ్యమే విద్యఉద్దేశము. ఈసౌఖ్యము చెందువిధములు ప్రథమమున కర్మమార్గము ననుసరించి ఖాతకసౌఖ్యమును పొందుట. వృద్ధాప్యమున వైరాగ్యమార్గము నవలంబించి మోక్ష సుఖమును పొందుట. సంపూర్ణ ఖాతకసౌఖ్యమునకు ధనము కావలెను. ఇందులకు సంఘము క్రమ మగువిధమున బాధ్యతలు ధర్మములు గుర్తెరిగి ప్రవర్తించుట అవసరము. కావున ప్రథమావస్థయగు ఖాతకసౌఖ్యమును కోరువానికి ధర్మము అర్థము కామము అవసరము. ధర్మప్రవర్తనమునలన అర్థలాభము అర్థలాభమునలన కామము అన సుఖానుభవము కలుగుటచే ఈమూడు పురుషార్థములు పరస్పరసంబంధము కలిగిన విగుచున్నవి. నాన్యపురుషార్థమగు మోక్షము జీవితమునందు చెందవ అవశ్య.

ఈ పురుషార్థములకు సాధనముగ విద్యావిధానము వైన విభజింపబడిన తెరగన నాలుగువిధములు విభజించవచ్చును. కేవలము సౌకర్యముకొరకు డెల్లు విభజింపబడినదే గాని వేరలేదు. పరమార్థ అధ్యితీయమై ప్రపంచము వికృతమైయుండుటచే కాస్త్ర విభజనము జ్ఞానగ్రహణమున కొకసౌకర్య మని గ్రహింపవలెను.)

వివరములు

(విద్యభ్యాసమునకు సంబంధించిన కొన్ని వివరములు ఈ క్రింద తెలుపబడినవి.)

ప్రాథమికవిద్య, మాధ్యమిక విద్యయని బాలర ప్రథమ దశకు సంబంధించిన విద్యాభ్యాసమును విభజింపవచ్చును.

ప్రాథమికవిద్య

ప్రాథమికవిద్యకు సంబంధించిన తరగతులయందు బాలర జ్ఞానగ్రహణకైని వృద్ధిచేయుట ఉద్దేశముగ నుండవలయును గాని అనవసరము లగు వివరముల నన్నిటికి తలకెక్కించుట పాడికాదు. పఠనీయపుస్తకముల సంఖ్య మిగుల స్వల్పముగ నుండవలెను. క్రమముగ వారికే మంచిపుస్తకములను చదువవలయునను ఉత్సాహము పుట్టవలెను. ఇట్టి ఉత్సాహము పుట్టునపుడు ఉపాధ్యాయులువారికి తగుప్రాోత్సాహ మివ్వవలెను. పుస్తకముల మూలమునగాక సృష్టివైచిత్ర్యములను చూపుటవల్లన, పరస్పరసంభాషణలవలనన, కథలుచెప్పటవల్లన బాలరజ్ఞానమును వృద్ధిచేయవలెను. చరిత్రాత్మకకథలు చెప్పదు, జాతీయగీతములను పాడించుచు బాలరు శిష్టాచరము సదాచారము కరుపవలెను. దేశచరిత్ర, భూగోళకాస్త్రము, మహాపురుషుల జీవితములు, పురాణ భాగములు, ప్రపంచవార్తలు, సృష్టివైచిత్ర్యములు, ఆరోగ్యరక్షణము మున్నగునవి తెలుపదగును. (ఇందులకు తగిన పఠనీయగ్రంథములను ప్రత్యేకముగ తయారుచేయుట అవసరము. ఇట్టి గ్రంథములను తయారుచేయునపుడు ఒక మహాపురుషుని పర్యటనము తెలుపుచు భూగోళకాస్త్రము, పురాణకథను వివరించుచు శిష్టాచారము, బాలరకు మనస్సునందు నాటు విధమున వివరింపబడవలెను. అచ్చటచ్చట హృద్యమములగు పద్యములు గీతములు వ్రాయుచు వీటిని బాలర కంతోపాఠముచేయు నట్లునర్పవలెను.) స్వానుభవములననుసృప్రయత్నములవల్లన సృష్టివైచిత్ర్యములు ప్రకృతిసౌందర్యములు బాలరు గ్రహించువిధమున ఉపాధ్యాయులు తోడ్పడవలెను.

వ్రాయుట చదువుట సామాన్యగణితము నేర్పనగును. దేశసామాన్యభాషయగు హిందుస్థాని వ్రాయుటకును చదువుటకును నేర్పవలెను. ప్రాథమికదశయందు డిల్లు చేయవలెను. మాధ్యమికదశయందు ఈ భాష కణపబడివలెను. ప్రాథమికవిద్యాదశ 5 లేక 6 సంవత్సరము లుండవలెను.

మాధ్యమిక విద్య

మాధ్యమికవిద్య 5 సంవత్సరములు. అందు ప్రథమద

అద్భుతమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ

పగటిచుక్క

" రెండవభాగము

0 12 0

0 12 0

0 12 0

బ్లాకుతో సహా
మూటికిని కలిపి
వ్రాసిన రూ 2/- లు
మాత్రమే.

కన్నపుదొంగ:—చేయు సాహసకృత్యము లత్యద్భుతములు ఒక దానిని మించిన దుండగము మరి యొకటి ఇట్లే కథయంతయు అనేకవిధములైన చిత్రవిచిత్రములతో నిండి యుండును.

పగటిచుక్క:—వీని సాహసము వర్ణింప నలవి కాదు. ప్రతివిషయమును ముందు తెలిపియే చేయు చుండును. అన్నియు నద్భుతములే. ఒక దానిని మించిన సాహసము మరొకటి. అన్నియు నిట్లే—ఈ మూటిఁగఁగ ఒక దానికొకటి సంబంధించిన (Detective Officer) పాట్లు దేవునికొక కథ అత్యద్భుతము చదువరులకే విశదము. (Plot most thrilling)!!

అగ్గిరాముడు:—0-10-0. ఇవియును (Detective) నవలయే. ఇందలి కథ విశేషము. రామ చంద్రపురం తాలూకాలో సుమారు పదిసంవత్సరముల క్రితము అద్భుతపు దొంగ తనములు విపరీతపు చర్యలు—యెప్పుడు కనివిని యెరుగనివి—చేసిన అగ్గిరాముని కథయే!!

క్రొత్త నాటకములు

అననూజు 0 12 0	చింతాక్షణి 1 0 0	కనక సేక అను కనకతార 1 0 0
నందూర్ణ భారతము 1 4 0	సంగీత జగన్మోహిని 1 0 0	భక్తకవీరు 1 0 0
తీవక కథ 0 10 0		
శీష్యా శారాయణరావు 0 12 0	శ్రీరామనిర్యాణము 0 8 0	బుద్ధనాటకము 0 12 0
బొబ్బిలి 1 0 0	సతీతులసి 1 4 0	పాదుకాపట్టాభిషేకము 1 0 0
సావిత్రి 1 0 0		

చ రి త్ర లు

గాంధీమహాత్ముని చైర సాలఅనుభవము } 0 12 0	గోఖలే 0 8 0	సింహా శకువు 0 12 0
చిత్రనాటకము 0 8 0	అశోక్య దిగ్గర్భుని 0 10 0	నారాయణకీర్తనలు 0 2 0
విధిలేనికైద్యము 0 2 0	బొబ్బిలికచనము 0 2 0	

న వ ల లు

పద్మిని 1 4 0	యంగంధరవిజయము 2 4 0	లేజసింగు 0 14 0
ధానికొట్ల 0 14 0	కర్ణ సామాజ్యము 1 0 0	అత్మసామాజ్యము 1 0 0

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,

గోదావరిబుక్కు డిపో రాజమండ్రి.

N. B. మావద్ద శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి గ్రంథరాజములు, నసురాయకవి గారి గ్రంథములు, యింక ననేక నాటకములు, నవలలు, వీలేశలింగము పంతులు గారి వాల్యూములు, సరస్వతి వాచకపుస్తకములు మొదలైనవన్నియు దొరకును.

శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి గ్రంథములన్నియు మొకేసారి కొను వారికి నాల్గవంతు తగ్గించి ఇయ్యబడును. (కొలదికాలమే.)

బందరు తాలూకా బోర్డు

ప్రజాప్రతినిధుల విలేజర్యలు

తాలూకా బోర్డు మొదట శ్రీమంతుల వేమలపల్లి వెంకటగోపాల రావు చాచరీగారు బంటుమిల్లి గ్రామములో జరిగిన బోర్డు మీటింగులో నీక్రింది తీర్మానమును పత్రకంతు మంది సభ్యులయినను సంతకములతో ప్రవేశపెట్టిరి. అప్పుడు కొంత సర్దుబాటుగను. 18-8-28 తేదీ : మొదట మీటింగులో నది పరిష్కరింపబడెను

తీర్మానము

తీర్మానము నె 216 య.

"(1) విక్రాంతిగ్రామములు గాని వనతిగ్రామములు గాని యెన్నవోట్ల మాసమునకు రు 100.0-0 లు మైబడి జీతములయ్యు కొను సర్కారు ఉద్యోగిని తనకు లోకలు ధను సుక్రములలో దిగవూడదు.

(2) అట్టివి లేనివోట్ల సర్కారు ఉద్యోగిని తనకు లోకలు ధను సుక్రములలో ఒకగదికన్న పెక్కువ అక్రమము కొనవూడదు."

ది 18-8-28 తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు నిడుమోలు లోకలు ధను సుక్రములలో జరిగిన మీటింగుకు హాజరయిన సభ్యులు.

ఎక్కుకొనబడినవారు

- మ. రా. రా. శ్రీ (1) రావు సాహెబు వడ్డపల్లి వెంకట సరసింహము పంతులుగారు (ప్రసిద్ధులు) మైబడి జీతము బందరు.
- " (2) తురగా సరసింహము పంతులుగారు. (ప్రీతరు) బందరు.
- " (3) చిట్టా మంజురరామయ్య పంతులుగారు (ప్రీతరు) బందరు.
- " (4) రామపాటి. వాసుదేవరావు పంతులుగారు (ప్రీతరు) బందరు.
- " (5) రావుబాబూర్ వెండిలి హనుమంతరావు పంతులుగారు (ప్రసిద్ధులు) బందరు.
- " (6) వేమూరి వారాహరావు పంతులుగారు బందరు.
- " (7) తన్నవ బ్రహ్మయ్యగారు వెడన.
- " (8) దక్షిణాచార్య శ్రీరామరావు వెడన.
- " (9) కొత్తూరి కొండరామయ్య చాచరీ గారు బిల్లా బోర్డు వెను (ప్రసిద్ధులు) బందరు.
- " (10) వేమూరి వెంకయ్య చాచరీగారు (ప్రసిద్ధులు) యూనియన్ బోర్డు ఘంటకాల
- " (11) వేమూరి, వెంకట గోపాలరావు చాచరీగారు, వాగవతిపల్లి.
- " (12) కాటకడ్డ బాపయ్య చాచరీగారు (తడికలపూడి)
- " (13) ఘట్టా వెంకటసుబ్బారావుగారు, హరిపురం.
- " (14) వట్లపు వెంకయ్యగారు, కాజ
- " (15) మండలి రామస్వామిగారు, (గ్రామమున్నట్) వట్లదివర.

నియోజిత సభ్యులు.

- మ.రా.రా.శ్రీ (1) కొండపల్లి బుచ్చయ్యచాచరీగారు (మంత్రి పాలెము)
- " (2) వాసిరెడ్డి, సీతారామయ్య చాచరీగారు. (వల్లపల్లి)
- " (3) కొర్నలియన్ గారు. (తడికలపూడి) ప్రతినిధులు గుమాస్తా బందరు.
- " (4) చిటకోటి వెంకటస్వామిగారు [పంచమప్రతినిధి] గుమాస్తా.
- " (5) ఒకమహమ్మదీయసభ్యుడు (వెన్ను రహస్యీయదారు) బందరు.
- " (6) ఒక బేవాగసభ్యుడు. వెడన, (గ్రామమున్నట్ అని చెప్పినారు)

వైస విడిచిన ఎన్నిక సభ్యులలో 2,3,6,7,8,9,11,13 పేర్ల వారును, నియోజితలలో 1,5,5, పేర్ల వారు ఈ తీర్మానము ప్రవేశపెట్టినవారుగా గాని, ఆమోదించినవారుగా గాని, బల పడినవారుగా గాని, యుండిరి. వీరి తీర్మానమును సంతకములు సేసి బంటుమిల్లి గ్రామములో ప్రవేశపెట్టినారు.

సాయంకాలము 4 గంటలకు తీర్మానము చర్చకువచ్చెను. తీర్మానము లోకలు ధను సుక్రములలో ప్రజాసామాన్యము అను యొక కట్టములు నివారించునది గాన యోగ్యతగ బోర్డువారు

అంగీకరింపవలసిన దని కోరుతు (ప్రసిద్ధులు గారిచేత) బోర్డు వారికి ఘంటకాల, కొదాలి తాడెట్ల, శ్రీకామేశ్వరులు పుట్టిండ్ల వల్ల రా గ్రామములనుండి ఓటర్లు పంపుకొన్న అప్పు ట్టిలు (ప్రసిద్ధులుగారు సభ్యులకు చదివి వినిపించిరి. ప్రసిద్ధులు గారి అనుమతిపై తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిన వేమలపల్లి వెంకటగోపాల రావు గారి ట్టు మాట్లాడిరి. "సుక్రములలో సర్కారు వెద్యువోట్లకు లు మకాముచేసిన సభ్యులు అచటికిగతుకు సామాన్యములు భయ పడెదరు. భయపడక వెళ్ళువారిని వారేమియు అనున్నను వారి వత్తురుగానిక గాని, చివరకు మా క్రిందికి గాని చేరనీయక జరు గద న్నీ చేయరు. తగిన వసతులు లేనివోట్ల సర్కారు ఉద్యో గుల కొకగది రెండవక్లాసులో ప్రత్యేకింపబడినది. మనకు వారి యందు ద్వేష భావము గాని, యితరుల యందు భయభావముగాని లేదు. మనకు ప్రజాప్రతినిధులుగా సామాన్య ప్రజలకట్టములను నివారించుట మనవిధానము. ప్రజలకు గల కష్టములు (ప్రసిద్ధు లుగారు చదివిన అప్పు ట్టిలకు) అందరకు తెలిసినది. ఈ రెండు ల్యూవన్ క్లాసులను సుక్రములలో సభ్యులకేగ్గీరముగా సంగీకరింప గోచుమన్నాను."

వీర్ముట వెండిలి హనుమంతరావు పంతులుగారు లేచి యిట్లు మాట్లాడిరి. "ఈ తీర్మానములలోని రెండవక్లాసులో కొద్ది మాత్రముచేసిన భారంను, అది సర్వసమ్యక్ముగా నుండును. ఒక టవర్క్లాసు నివసించు చాల చర్చచేయవలెను. కాన ముందు విశేష చర్చ అనవరములేని రెండవ క్లాసుకు వాసవరణ వెం గిచెద ను" అని యిక్రింది విధముగా ఆక్షాఙ్ము సంతక జేసెను. "లోకలు ధను సుక్రములలో సర్కారు ఉద్యోగిని తనకు లోకలు గాని యొక గదికంటె పెక్కువ అక్రమముకొనవూడదు" విశేష ఆక్షేపములేక యీ తీర్మానము నేకగ్రీముగా మం తులుగారి సంతకంతో సంగీకరించిరి.

వీరవ మొదటి భాగముపై హనుమంతరావు పంతులుగారు రిట్లు మాట్లాడిరి. సర్కారులో మాత్రం యాపాములు మాన వేల నము తీసికొనువారిలో చాలమంది మన హిందువులే. వారిపై నిట్టి తీర్మానము చేయుట అక్రమము. ఈక్షాఙ్ములో నిలిపివెట్టు తది తరపాకాక్షము అన్నవోట్ల ఏయూనియన్ ఉద్యోగియైనను నున్నవో వీరి ఆవారకవనములువాకి సరికడవందనవారు వీరిని అట్టివోట్ల చేరనియ్యక ఆగొనవలెనెదరు. అట్లే వీరును సత్త ములో ప్రవర్తింపదరు కాన అనూని యవారు అనూనింపవకు వారు ఎక్కువకు లోకములో ఉండును అని వారివారి ప్రాల్ల యుల కను గించి సంధించును. దానిని బాధ అనుభవించవలెను. అది నివారించ సాధ్యముకాదు. ప్రపంచములో దౌర్జన్యంతయు భవంతలవలనను నుద్యోగిలవలనను గలుగుచున్నది. కనుక మన మిట్టితీర్మానము చేయుటచే సర్కారు ఉద్యోగుల నవమా నించుట యగును. కాన నిట్టి తీర్మాన మనవరణము. నేన సంగీకరిం పను. అట్లు తీర్మానించుట అక్రమము. విధిలేక అట్టి తీర్మా నము చేయవలసి కచ్చినవో ఈ క్రింది విధముగా నేను తీర్మాన మును సవరించెదను మీరు దాని సంగీకరించుట మంచిది." అని ఒక ఆరగంటనే పునవ్యసించి యీ సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

"విక్రాంతి గ్రామములుగాని వనతిగ్రామములు గాని ఉన్నవోట్ల సర్కారు ఉద్యోగులలో మాసమునకు రు 100.0-0 మైబడి జీతము పుచ్చుకొనువారుగాని, మాసమునకు రు 100 లకు మైబడి ఆదాయము వచ్చుతదితరులగాని లోకలు ధను సుక్రము లలో దిగవూడదు."

అంతట గోపాలరావుగారు రిట్లు చెప్పిరి. "అసలు తీర్మాన ము 11 మంది సభ్యుల అంగీకారము పొందినది కాన పంతులుగారి సవరణ అవసరము. అసలు తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడినది" అనిచెప్పిరి. అంతట కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారు లేచి "మేమిదివర కు తీర్మానము అంగీకరించి సంతకములుచేసినను ఇప్పుడు నాఅభి ప్రాయము మార్చుకొన్నాను. కాన పంతులుగారి సవరణ అంగీ కరింపవలసినదే" అని చెప్పిరి. కొర్నలియన్ గారు సవరణ తీర్మా నమును ఆమోది. చిరి. కావున కొండరామయ్య గారు "అస లు తీర్మానము అంగీకరించిన వచ్చువారు"యేమని హనుమంతరావు గారిని ప్రశ్నించిరి. అది ఉద్యోగుల కారణము ఆసాకర్యము నని వారు సమాధాన మొసగిరి. గోపాలరావు గారు "పంతులు గారి వాదన సుకారణము కాదు. సుక్రమునకు వచ్చు ప్రతిబాబు సారియు నెలకు యెంత ఆదా వచ్చువాడో కనుగొనుట సాధ్యము కాదు. ప్రజల సౌకర్యమునకు భంగము కలిగినప్పుడు మాత్రము పట్టికు సుక్రము చేయవల కలిగవలె కాదా? అని ప్రశ్నించిరి. పంతులుగారు "దానికేమి ఎవరిపార బ్రదు వారక భవింపవలసినదే" అని సమాధాన మిచ్చిరి. కాట కడ్డబాపయ్యగారు భవంతలవలనయెందులలో అట్లు తీర్మానించుట సరికాదని ముయేమో చెప్పబోయి దాని పూర్తిచేయకనే

కుర్చుండిరి. ప్రసిద్ధులు గారు సవరణను వోటుకు పెట్టవల నదే యని చెప్పుచు పంతులుగారి సవరణను వోటుకు పెట్టి సవరణకు అనుకూలరు 10 మంది; ప్రతిపూ సరు 8 మంది; తి న్ములు 8 గురు. ప్రసిద్ధులుగారు అసలు తీర్మానమునే వోటుకు పెట్టవలసి. "పంతులుగారి సవరణ గెలిచినదిగా! అందుచే అ తీర్మానము ఓడినట్లేగా! అట్టివోమరల పోయితినికొన న సరములేదు. పంతులుగారి సవరణకారం తీర్మానము గెలిచినట్లు ప్రాయోగ్దని ఒకరు చెప్పిరి. ప్రసిద్ధులుగారు దీనికి సమాధా మొసగకయే అసలు తీర్మానమును వోటుకు పెట్టిరి. అనుకూల రు 6 మంది, ప్రతి పూసరు 9 మంది, తిట్లము 6 మంది తేలిరి వీర్ముట హనుమంతరావుపంతులుగారు అసలు తీర్మానము చేయ వచ్చున లేద నేవారు ఎంతమంది లోక యిచ్చి విధముల పోయి తి సి కొ న గో రి రి. ప్రసిద్ధులుగారు దాని సంగీకరించిరి. ఒక విషయమును గురించి పోయి తిసికొనుట అక్రమ మని తురగా సరసింహం పంతులుగారును కావున కొండరా మయ్య చాచరీ గారును అక్షేపించిరి. ప్రసిద్ధులుగారు దాని కి సమాధానము చెప్పకయే హనుమంతరావుగారిలో నేకభవింపి వైవిధ్యమును వోటుకు పెట్టిరి. యే తీర్మానము అక్కరలే ద నేవారు 10 మంది దీనికి సభ్యులెవరూ 8 మంది తిట్లము 8 గురు, దీనిపట్టి అసలు తీర్మాన మే వోడిపోయినది ప్రసిద్ధులుగారు నెలవిచ్చిరి. గోపాలరావుగారు లేచి "అసలు హాజరు అయిన సభ్యులు 21 మందిగా? పంతులుగారి సవరణ కనుకూలరు 10 మంది. తీర్మానమును కనుకూలరు 6 మంది. అక్కరలేద నేవారు 10 మంది. మొత్తం 26 మంది సభ్యులు తేలివారే! ఇంతకా మా త్రే మీరు చేసేగదా? గోమయ్య ఏమియు అర్థము నెలయెవం దా కొందరు సభ్యులు చేతులెత్తిట్లు ప్రత్యక్షముగా కనుగొన్నది గనుక వరల సభ్యులందరికి తెలిసేట్లు తీర్మానము చర్చించి తిరిగి పోయితినికంటె బాగుంటుంది. లేపోతే మనబోర్డువారి చర్చ ప్రపంచానికి హాస్యాస్పదంగా ఉంటుంది." అని యింకా యేమో చెప్పబోవు మండగానే యావిషయము వినిపించు కొ రుండ కొందరు సభ్యులు లేచి ఆరతలకు వెళ్లిపోయిరి. "మీ తీర్మానము పోయిందే ముంకా యెందుకు చర్చ" అని ప్రసిద్ధు లుగారు అనిరి. ఈ తీర్మానముమీద చర్చ జరుగునప్పుడే చర్చ మాకు సరిగా తెలియలేదని కొర్నలియన్ గారిని పంతులుగారి కవరణకు అనుకూలముగా చెయ్యియెత్తని చిటకోటి వెంకట స్వామిగారినిక మాచి ప్రసిద్ధులుగారు పంతులుగారి కనుకూల ముగా తాన చేయి యెత్తును "మీ! వెంకటస్వామిగారు! చెయ్యి యెత్తరే" అని రెండుసార్లు హెచ్చరించిరి. అసలు తీర్మాన మును కనుకూలరు ఎన్నిక సభ్యులలో 2,3,10,11,13 పేర్ల వా రును నియోజితలలో 2 పేరిగలవారు చివరకు తేలిరి. అసలు తీర్మానము సంగీకరించి మొదట సంతకములు చేసిన 8,6,7,8 పేర్లకు యొక్క సభ్యులైన నేల అనకూలముగా వోటు చేయ తేనా?

ఒక ఓటరు

బాలభారతి నినిమా,

శ్రీమయిలవరంహాలు, బెజవాడ.

మహాభాగవత ప్రదర్శనం.

1. శ్రీకృష్ణజననం
9వ తేదీ మొ|| 16వ సెప్టెంబరు వరకు.
2. కాలింగమర్దనం
17వ తేదీ మొదలు 24వ తేదీ వరకు
3. శ్రీకృష్ణలీల
25వ సెప్టెంబరు మొ|| 2వ అక్టోబరు వరకు.
4. గోవర్ధనగిరి
3వ అక్టోబరు మొదలు 10వ తేదీ వరకు
5. కంసవధ
11వ తేదీ మొదలు 18వ తేదీ వరకు.

అనగా మొదటి మూడు సంవత్సరములందు ఈ క్రింది విషయములు పరీక్షయములు.

(1) మాతృభాష (భాషాభాషము) అర్థశాస్త్రము, సాంఘికశాస్త్రము, మానసికశాస్త్రము, జీవాశాస్త్రము, అచారశాస్త్రము వీటికి సంబంధించిన పరీక్షయగ్రంథములను దేశభాషలందు తయారుచేయవలెను.

(2) హిందూస్థానిపుస్తకములను చదువుట అర్థముగపించుకొనుట.

(3) గణితశాస్త్రము
(4) భూగోళశాస్త్రము. భరతఖండభూగోళశాస్త్రము సంపూర్ణముగ.

(5) ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వానిలో రెండు
(అ) సంస్కృతము లేక ఏదైనను మరియొక ప్రాచీనభాష.

(ఆ) ఒక విదేశభాష
(ఇ) ప్రకృతిశాస్త్రము రసాయనశాస్త్రము.
(ఇవిగాక పీఠికయందు నూచింపబడిన విధమున మత విషయవిద్య కలుపబడవలెను. సాంకేతికవిద్య నొక దానిని చెప్పటకూడ అవసరము.)

మాధ్యమికవిద్యయందు రెండవదశ రెండు సంవత్సరములు. ఈ దశయందు మాతృభాషను అభివృద్ధిపరచుట ముఖ్యము. ఇంతేగాక ఈ క్రింద నూచించిన నాల్గింటిలో, ఒక దానియందు ప్రత్యేక ప్రావీణ్యమును పొందవలెను.

- (1) సాంస్కృతికము.
- (2) ప్రకృతిశాస్త్రములు ఇత్యాదులు.
- (3) వాణిజ్యము.
- (4) లలితకళలు.

సాంస్కృతికము

సాంస్కృతికమునందు ప్రత్యేక ప్రావీణ్యము కొరవారు ఒక ప్రాచీనభాషనుగాని లేక విరోధాభిరుచియందు వ్యవహారమునందున్న భాషనుగాని చదువవలెను.

మరియు ఈ క్రింద వివరించిన వానిలో మూటిని చదువవలెను.

- (1) మాతృభాష కాక భారతదేశమునందు వ్యవహారమునందున్న వేరొక భాష.
- (2) చరిత్ర. అందు భారత స్వాతంత్ర్యప్రయత్నములకు సంబంధించిన వివరములు ముఖ్యములు. భారతదేశ పరిపాలనావిధానము.

- (3) భూగోళశాస్త్రము.
- (4) అర్థశాస్త్రము రాజనీతి.
- (5) గణితము.
- (6) తర్కశాస్త్రము.
- (7) మానసికశాస్త్రము.

ప్రకృతిశాస్త్రములు

ఈ శాస్త్రములందు ప్రావీణ్యము గోరువారు ఒక విదేశభాష గణితశాస్త్రము ముఖ్యముగ చదువవలెను. ఈ క్రింది వానిలో ఒక భాగమునకూడ చదువవలెను.

- (1) గణితము, రసాయనశాస్త్రము, ప్రకృతిశాస్త్రము.
- (2) జీవశాస్త్రము (పశువులు, వృక్షములు) రసాయనశాస్త్రము.

(3) రసాయనశాస్త్రము, జీవాశాస్త్రము.
వాణిజ్యము

దీనియందు ప్రావీణ్యము కొరవారు విదేశభాష, వాణిజ్యపు లెక్కలు వ్రాయుట, వాణిజ్యమునకు సంబంధించిన భూగోళశాస్త్రము, వ్యవహారవిధానము ముఖ్యముగ నేర్చుకొనవలెను; ఈ క్రిందివానిలో ఒక దానినికూడ నేర్చుకొనవలెను.

- (1) వాణిజ్యధర్మము
- (2) పరిశ్రమలచరిత్ర
- (3) బ్యాంకింగు.

లలితకళలు

ఇందు ప్రావీణ్యము పొందగోరువారు ఒకవిదేశభాష, ఒక స్వదేశభాష భారతదేశచరిత్ర భూగోళము, ఒక ప్రాచీనభాష చదువవలెను. ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవానిలో మరియొకదానిని అభ్యసించవలెను.

- (1) చిత్రలేఖనము
- (2) సంగీతము
- (3) శిల్పవిద్య.
- (విదేశభాషలనుపూర్వము లేకుండనే విద్యాభ్యాసము సంపూర్ణముగనుజేయుట జాతీయవిద్య ఉద్దేశము. అయినను శాస్త్రసంబంధముగ పర్యావరణములు ఈదేశమునందలి మా

తృభాషలలో సంపూర్ణముగ లేనందున ఒకవిదేశభాషకూడ ముఖ్యముగ పఠించుట అవసరమని నిర్ణయింపబడినది. పాఠశాలయందు మాతృభాషములనునే శాస్త్రవిద్య కలుపబడవలెను.)

కళాశాలలదశ

కళాశాలదశ మూడు సంవత్సరములు. ఏదో ఒక శాస్త్రమునందు సంపూర్ణప్రావీణ్యమును విద్యార్థి ఈ దశయందు పొందవలెను.

సాంస్కృతికము

ఇందు ప్రావీణ్యము పొందగోరువారు వ్యాకరణము, భాషాశాస్త్రము, అలంకారశాస్త్రము మున్నగునవి చదువవలెను. దీనికితోడు మరియొక భాషయందు ప్రావీణ్యము పొందవలెను.

వేదాంతము

ఇందు ప్రావీణ్యము పొందగోరువారు తర్కశాస్త్రము, మానసిక శాస్త్రము, అచారశాస్త్రము, తత్వవిచారణ, వివిధమతములకు గలిగిన పరస్పర సంబంధము, వేదాంతచరిత్ర చదువవలెను. ఇంతేగాక ఈ క్రిందివాటిలో రెంటిని ప్రత్యేకముగ పఠించవలెను. ప్రాకృతిక దేశముల వేదాంత సాంప్రదాయములు, న్యాయ, వైశేషిక, సాంఖ్య, యోగ, మిమాంస, వేదాంత, జైన, బుద్ధ మున్నగు వివిధసాంప్రదాయములు, దర్శనములు, ప్రాచీన ఆరేఖిక గ్రీకు వేదాంత సాంప్రదాయములు.

సంఘశాస్త్రములు

ఇందు ప్రావీణ్యముకొర, సంఘశాస్త్రములు చరిత్ర, రాజధర్మము, దండనీతి, అర్థశాస్త్రము చదువవలెను.

గణితము

గణితశాస్త్రము సంపూర్ణముగ. ఇవిగాక రసాయన ప్రకృతిశాస్త్రములందైనను, భారతీయ ప్రాచీననాగరికతను తెలుపుకొనవలెనైనను, న్యాయశాస్త్రమునందైనను, వైద్య నూచించిన లలితకళలయందొక దానియందైనను సంపూర్ణ ప్రావీణ్యము పొంద ప్రయత్నింపవచ్చును.

దేశభాషలు

ఇందులకు సంబంధించిన శిక్షను మూడువిధముల భాగింపవచ్చును. (1) దేశ ఆకాశగ్యములను అంగసౌష్ఠ్యమునకు అనుకూలమైన సాధన ప్రాజ్ఞాయామము, పుష్కరము, దండములు, బస్కెట్లు, జాతీయవ్యాయామవినిోదములు మున్నగునవి. ఇవిగాక సాధనములలో అనగా లాడిలలో, ఉయ్యాలలో సాధన చేయవచ్చును. క్రికెటు, హాకీ, ఫుట్ బాలు, టెన్నిసు మున్నగు వ్యాయామవినిోదములు.

(2) ప్రత్యేకసాధన. ఈడుట, కుస్తీ, కత్తిసాము, శస్త్రవిద్య, అశ్వారోహణము, పడవల నడుపుట, వైసికలు మోటారుబుట్టు నడుపుట మున్నగునవి.

(3) హరిజాం పలుబారు, పాఠశాలబారు మున్నగువాటిపై ప్రత్యేకముగ గొప్పసాధన చేయవచ్చును.

మొదటిభాగమునందు నూచింపబడిన దేశాకాశగ్య అంగసౌష్ఠ్యములకు సాధనములగు వ్యాయామమును బాల్యరంగుల చేయవలెను. ప్రాజ్ఞాయామమును ప్రోత్సహించవలెను.

బాల్యరంగులను ననుసరించియు పాఠశాల సౌకర్యముల ననుసరించియు మిగిలినవ్యాాయములను వృద్ధిచేయవలెను

సాంకేతికవిద్య

పాఠశాలయందు బాల్యరంగులవాణివృద్ధికి అనుగుణముగ విద్యతోపాటు మతవిషయవిద్య సాంకేతికవిద్య బాలురకు కలుపబడవలెననుచు నూచించితిమి. మాధ్యమికదశ ముగియునప్పటికి స్వతంత్రముగ జీవించుటకు వీలగు వృత్తివిద్యయందు బాల్యరంగుల శిక్షపొందినవారుగ నుండవలెను. ఇట్టి విద్యలయందు ప్రత్యేక ప్రావీణ్యము కలుగ జేయుటకు కళాశాలలవలె ప్రత్యేక ప్రతిష్ఠాపనల నేర్పవలెను.

ప్రథమదశయందు అనగా 12 సంవత్సరములలో ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన చేతనములలో కొన్నిటిని కొంతవరకు బాల్యరంగుల నేర్పవలెను.

- (1) ఐదుకుట, ఏడుకుట, పదియకుట, పన్నెండుకుట, నవారువేయుట. (2) కుండలుచేయుటకు నున్న సరిచేయుట. (3) తడికలు కుప్పిలు మున్నగునవి అట్టుట, (4) కర్పూ అట్టుట చేయుట, (5) సిరాలు తయారుచేయుట, (6) తగరపువలు, (7) వడంగిపనలు, (8) తాళ్లు పేనుట, (9) కుట్రపువని, (10) బొమ్మలువ్రాయుట, (11) ఉద్యానవనము కుభ్రముగ నుంచుట, వ్యవసాయశాస్త్ర ప్రధమసూత్రములు, (12) మున్నగునవి.

పరీక్షసమయము

పూర్వాహ్లామున మూడు గంటలకాలము కాస్త్రీ, మత, నైతిక కళలకు సంబంధించిన విద్యలకును సాయంకాలము రెండుగంటల కాలము వృత్తివిద్యలకును ప్రాథమికదశయందు) వినియోగింపబడవలెను.

మాధ్యమికదశయందు అనగా 16, 17 సంవత్సరముల నరకు బాలురకు వృత్తివిద్యయందు ప్రావీణ్యము కలుగునట్లు శిక్ష కలుపబడవలెను.

సాధారణముగ బాలురకు వృత్తివిద్య నేర్పవలెను బాల్యరంగుల ప్రదేశముల పరిశీలనకు అనుగుణముగ వృత్తివిద్యలందు శిక్ష కలుపవలెను.

కర్మాగారములు

పాఠశాలయందు కర్మాగారముల స్థాపించి ప్రాథమిక మాధ్యమిక దశలయందలి విద్యార్థులకు శిక్ష కలుపవలెను. పాఠశాలయందు కర్మాగారమును స్థాపించుటకు వీలులేకున్న ఆ నగరములందుండు వర్తకుల కర్మాగారములకు బాలురు పని నేర్చుకొనుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను.

భాష కళలు శాస్త్రములు మున్నగువాటిని బోధించుట ముఖ్యముగను వృత్తివిద్య రెండవదశను బోధించు మాధ్యమిక పాఠశాలలలోపాటు వృత్తివిద్య ప్రధానముగ బోధించుచు పరవిద్యను రెండవదశ బోధించు ప్రత్యేకమాధ్యమిక పాఠశాలలను స్థాపించుటకు కూడ ఏర్పాటులు చేయవలెను.

మొదటితరగతి పాఠశాలయందు విషమునకు నాలుగు గంటల కాలము పరవిద్యకును రెండు గంటలకాలము వృత్తివిద్య లేక సాంకేతిక విద్యకును ప్రత్యేకింపవలెను. ప్రత్యేకవృత్తి విద్య పాఠశాలయందు నాలుగు గంటలును వృత్తివిద్యకొరకు రెండు గంటలు సామాన్యవిద్యకొరకు ప్రత్యేకింప బడవలెను. ఇట్టి ప్రత్యేక పాఠశాలగలందు చదువువారు కళాశాల తరగతులయందుచేరి చదువుటకు సామాన్యముగ అర్హులుగ నుండవలెను.

ఉన్నతవృత్తివిద్య

వృత్తివిద్య చదివినవారికి ప్రత్యేకముగను శాస్త్రవిద్య చదివినవారికి ప్రత్యేకముగను కళాశాలలుండవలెను. ఒకవిద్య ముఖ్యముగను మరియొకవిద్య రెండవదశను చదువదలచు వారికి తగు ఏర్పాటులుచేయవలెను. స్థానికపరిస్థితుల ననుసరించి ఈ క్రింద నూచింపబడిన వాటియందు శిక్షకరపుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయవలెను.

- (1) వైద్యము, (2) ఇంజనీయరింగు (సివిలు, మెకానికలు, ఎలెక్ట్రికలు, కెమికలు, మైనింగు), (3) లోహశాస్త్రము (4) వ్యవసాయము, (5) పరిశ్రమలు, (6) నేత, (7) కుండలు చేయుట, (8) గాజులు వ్రాసుచేయుట, (9) పింగాణిగిన్నెలు తయారుచేయుట, (10) కాకితములు తయారుచేయుట.

పరీక్షసమయము

పుట్టినదిమొదలు గృహజీవనమునందు బాలురు జ్ఞానమును పొందుచుండవలెను. 5 మొదలి 12 సంవత్సరములలోపుగ బాలురు క్రమశిక్ష పొందుటకు పాఠశాల ప్రవేశించవలెను.

21 మొదలు 25 సంవత్సరములలోగ విద్యాభ్యాసము ముగియవలెను.

భారతదేశమునందు ఉదయము సాయంకాలము పాఠశాలయందు శిక్షపొందుటకు అర్హులగుకాలము.

సెలవుదినములు

కాలమానము ననుసరించియు, పండుగలకును, విరాళముకొరకును పాఠశాల విద్యార్థులకు సెలవు ఇవ్వవలెను. వీలైనపుడు పర్యటనములకును ప్రకృతిపరీక్షకును సెలవుదినముల వినియోగించుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను. ప్రధమదశయందు సెలవుదినములు అధికముగ నుండవలెను కళాశాల విద్యార్థులకు సెలవు తక్కువగ నుండవచ్చును. సంవత్సరమునందు సెలవుదినములు 120 కన్న సాధారణముగ మించకూడదు.

పర మొదలు 12 సంవత్సరములవరకు పాఠశాలవిద్య కొరకు ప్రత్యేకింపబడవలెను. ఈ దశయందు సామాన్యవిద్యతోపాటు కొన్ని శాస్త్రములందు బాల్యరంగుల ప్రత్యేకశిక్ష పొందవలెను. కళాశాలలయందు శాస్త్రములందైనను వృత్తిలయందైనను ప్రత్యేకముగ సంపూర్ణశిక్షను విద్యార్థులు పొందవలెను. కళాశాలదశ కనీసము మూడు సంవత్సరము లుండవలెను. ఇది ముగిసిన పిమ్మట పరిశోధన మొనర్చు విద్యార్థులు ఇంకను ఉన్నతమగు జ్ఞానము పొందుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను.

ప్రథమదశయందు బాలురు తలితండ్రిల గృహములందుండి పాఠశాలకు వచ్చి విద్యనేర్చుకొనవలెను. కళాశాలదశయందు వీలైనచో విద్యార్థులు కళాశాలభవనములందుండవలెను.

అవుకృష్ణుడు
డిప్
20 డిగ్రీలు ర 220
16 డిగ్రీ-200

శాసనసభా వ్యాసము

పంతులుగారిని వీడకుండుట

శాసనసభా ప్రవేశమే స్వరాజ్యసాధనము!

వ్యాసతి సుబ్బారావుగారు 'ఇండియన్ రివ్యూ'కు వ్రాసిన వ్యాసము మాకు ప్రకటనాధి
నుంపగా దానిని కింద ప్రకటించుచున్నాము:-

కెన్యా నిర్ణయము - వివిధపక్షములు

కెన్యా నిర్ణయముతో అన్ని పక్షములవారును యేదైనా శా
ర్యమును పంజేయుటకు సదుపాయముగట్టిరి. అందులకు సమర్థు
లైయుటకు నేకమార్గములు నూచింపబడినవి. సామ్రాజ్యవర్తన ప్రద
ర్శనమున, సామ్రాజ్యమునకు సభను బహిష్కరింపవలె ననియు,
మిలిటరీ, సివిల్, పబ్లిక్ సర్వీసులందు కలసజేయునని యేదొ
కవలెననియు, కర్ణాటక ప్రభుత్వం కలసజేయుట కొరకు
హక్కులను తొలగివలెననియు, కలసజేయుట నుండి దిగువ
తియగు సీమభాగమును గావలెననియు, దిగువతియన్న
యెక్కడ జేయవలెననియు యెన్నెన్నియో నూచింపబడినవి.
వీరియన్నింటివల్లన, మనము బ్రిటిషువారికిని గావించిన నిర్ణ
యమున కాగ్రహమును వెల్లువలె పువలెయును జేయుటలేదు.
స్వరాజ్యమో, అధికారవ్యవస్థాపనమో కానిదే మనము
విశేషములందు యాదేశములందు తక్కువ వాగ్దానము జూచ
బడుచున్నందున మనకందరకును దెలిసినదే. కాని స్వరాజ్యసంపా
దనమార్గము నులభింపజేసి గాదు. ఎంతయోపమునబడినది, సన
ముల నుండి, ఒక్కమాటమీద పనిజేయునట్టియు, విభజించి
పాలించు క్రొత్తమునకు కుట్రలకు గల్గినట్టియు, నవకారక
గలట్టియు, అధికార వ్యవస్థను మనమెదుర్కొనవలయును.
నర్ విల్లియం హంట్లకు దెలిసినటుల భార
త ప్రభుత్వము "ప్రపంచములో నెల్ల గొప్ప భూస్వామి ఎన్నె
న్నియో వస్తువులకు రుతురుజేయును. పెద్దనీటి కంపెనీ పెద్దయు
త్సాహముతో" మనమో ఒకరిమాట యొకరికి గాక భిన్నభి
న్నముగ నున్నాము. అందరమును గలసి యేకముఖమున పనిజేయు
టవలెను. మనలో అన్యోన్యతైరుధ్యములు గలవలెను అన్నియో
గలవు. త్రివిధబహిష్కారకార్యములను అసహాయాధ్యమ
జేయువలెను. ఆరల ప్రభుత్వముతోనన్ని విషయములందును
అత్యధికావధునగాక భయములను స్వతంత్రము కొరకును
సహకారము జేయుటయు లదు. మరదానులో జన్మించు
ఒకటిగలదు. దానియొక్క యుద్దేశము, ప్రభుత్వవ్యవస్థాపన
ములందు బాహ్యరీతిగాను పాతమున బాతిపక్షపాతియుతో
ఉద్యోగభిక్షములను అత్యవధున జేసికొనుటయే. ఈరెంటివధు
ను నిర్మించివు సహకారమును అని ఒకటిగలదు. ఇందులందు
భాగములగలవు. ఒకటిసాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వమునకు బ
లమునిచ్చుచు ఆవసరమైనపుడు తిరస్కరించును.
మరియొకటి సాధ్యమైనంతవరకు తిరస్కరించుచు, అవ
సరమని తలచినపుడు సహకారము జేయును. ఇంకను, 'సామ్రా
నివు అసహాయమును, అని ఒకటిగలదు. దాని శిష్యము సాధ్య
మైన శాసనసభను వ్యవస్థను చేయుటయే. ఈపక్షములన్నియు
నిలుచు, రాజకీయములందెట్టి అభిరుచితో పోలినవారన్నను, మే
జన్మింపన్న భయపడు మందబుద్ధిగల అత్యంతగు జన సామా
న్యముగలను. ఇట్టివిధములు మనలోనుండి యొక్కయు లేనపుడు
తేజముయొక్క అభిప్రాయమును ప్రకటించు మనమెన్నకొనిన
సభ్యులు అందుకు ఒక్కమాటమీద నిలచి పనిజేయ లేదన్న
ను, యిది యవకాశముగ నైకొని అధికారవ్యవస్థ తమవిధానము
ను విజయవంతముగ కొనసాగించుకొని నన్ను ఆశ్చర్యమేమి?

సంస్కరణశాసనము స్వరాజ్యమార్గము!

మనము సంస్కరణ శాసనముయొక్క సారము నంతకు
పూర్తిగ గ్రహించుకొనుట శోచనీయము. అందు కొన్ని అంశము
లున్నను, త్వరలో రాజకీయాభివృద్ధికి అధికారము ప్రభుత్వ
ము చేతులలోనుండి ప్రజల చేతులలోనికి వచ్చుటకు అయ్యదయే
బలవత్తర సాధనము. రెండవ శాసనసభలందును, భారత
శాసన సభలోను మనమే అధిక సంఖ్యాపక్షముగ నున్నాము.
మనము మనకున్న అధికారమును ఉపయోగించుకొని దాని కా
ర్యచరణలో బెట్టుకొనవలెను ఎవరికితప్ప! మనము దుర్బలమై
వికలత్వము లేకుండ నున్నాము ప్రభుత్వము కర్మికిమ
ను అధికార ముపయోగించుచునే యుండును. ఆయధికా
రము ప్రభుత్వమునకుండుట దానికే ఉపద్రవకరము. దాని ను

యోగించుకొన్న తతిసారము, ప్రభుత్వముయొక్క ప్రతిష్ఠ కల్గి
పోయి ప్రభుత్వ బలముల నై యుజేయును. మనలో నెన్ని భేద
ములున్నను ఉత్పతన్న కర్మికిమను ఫలితముల జూచుడు.
శాసనసభ అధికారబలములకు మూలస్థానములని మనము
గ్రహించవలయును. ప్రభుత్వస్వీయబలమును రక్షించుకొని నిలబు
కొనుటకై వానిద్వారా శాస్త్రములను, చట్టమును జేసికొని దుర్గ
మును గావించుకొనియు, స్వతంత్రమున ప్రభుత్వసభ్యుల నైకబలము
నుంచుకొని, మనజేయునట్లు భంగకరమును చట్టముల గావించు
టకై అధికారసభ్యులబలమును ప్రోత్సహమున గోరు
యిండును. సుభాగవతులనుబట్టి చట్టముల గావించుటకు
శాసనసభ లేకుండ మనకు జరుగ నీడు. కలసజేయుటకై టారి
ఫులనుల నెక్కువజేసియు, వారలకుగల హక్కుల నుడలాగి
యు, మన ఆగ్రహమును దెలుపుకొనెను, మనము శాసనసభల
ద్వారానే జేయవలయును. శాసనసభలో అధికారసభ్యుల
నెక్కువగాని వారికుర్చులనులన్నిటిని వెలిబుచ్చు సహకారము
లొనరును, వానిని బహిష్కరించుటకులన నేమి తాదాను లు
నో నాకు దోచుటలేదు. మనయొక్క జేయునట్లును స్వాతంత్ర్య
మునకును అవసరమగు చట్టముల గావించుకొనుటకు జేయునం
టియొక్కటియే సంధ్యగలదు. శాసనసభలను యెప్పుటికైన
నిర్ణయము జేయగోరుట కలలోని వార్తయే, అట్టి ప్రయత్నము
యిదివరలోనెనే విఫలమైతిమను. ఇతిహా
సాగ అందులకు నియోజకలకుల తీరరానినమ్మము గలదు. కీ! కీ!
గొట్టెగారు దెలిసినటులు, తేజపరిపాలనమైన కన్నుంచి విచారి
ంచుచు దినదినము వాడజేయు తప్పుల వెలిబుచ్చుటయే పాదు
ముఖ్యధర్మమై యున్నది. స్వరాజ్యము సంపన్నములో వచ్చు
ననియు, అంతయును దానితో స్థిరమగుననియు, ఒక దురాగతి
మన మివని జేయవలసినదేమి. స్వరాజ్యమునన్నియు మనము
పరిపాలనమైన కన్నుంచి విచారింపయిడవలసియే యుండును.
ఇట్లు వాగదానములను వినిపించు జరుగుచున్నది. శాసనసభ
లను బహిష్కరించి, వానిచే గావించబడిన శాసనములకు విధే
యముగ నుండుటలను కేమిలాభము లున్నో నాకు దోచుట
లేదు. శాసనసభల గావించిన ధర్మముల పరిపాలించు వ్యాయ
సాసముల విషయములలో, ప్రముఖుల రక్షించుచు నేరములు
జరుగకుండ, తగాదాలు తీర్చుచు నుండు అధికారము
క్రమ జరగజేటి లేనంతకాలము, వానిని బహిష్కరించుట తెలి
వైనవిగాదు. అసహాయాధ్యమములో నొకగొప్ప విషయము
గలదు. వారు వ్యాజ్యసాసముల అధికారమును లక్ష్యముజేయక
అందు వాదించుకొనక, కారాగారముల నిండికెల్లి, పోలీసు
వారు నేరమును తూడజేయుటకును, మేజస్ట్రేటులు నిరంక
ముగ నుండటకును తోడ్పడుచున్నాను. ఇట్లే నుమాశాస్త్రము
సాసముల యెప్పుటికైన విరాజిల్లుచు లా. రైట్లకై, వ్యా
జ్యము తక్కువై శోభాయమానముగ నున్నది. నిమిత్తగారా
లను దీర్చుటకు పంచాయితీశాస్త్రము స్థాపించు ప్రయత్నము.
అనుకొనినట్లే వాని కధికారము లేకపోవుటకులన విఫలము గాం
చెను. మనవ్యాజ్యసాసము లుండవలసిన రీతిక లేకున్నయెడల,
మనము శాసనసభలద్వారా వానిని సంస్కరించి శాస్త్రాధార
పాలనమునకు వారుజేయరాదు! మనము శాసనసభలలో సభక
సంఖ్యకు లబధి గనుండియు, విద్యావిష
యమున కాలసిన ఆచారమువిద్యా విధానమున అయాదర్శ
ములనే యేల నెలకొల్పరాదు! విద్యాభాగ ప్రభావతీతాభియై
మనము క్రమం లక్షలలోలది అందుకు వెచ్చించునపుడు, మనము
జాతీయపాఠశాలలను, కళాశాలలను స్థాపించి, జేతమున కేస
మైనంత వివిధ నమకాలక యేల కష్టపడవలయును! గాంధీ
జీవాత్ముడు స్వరాజ్యసంపదమును ధర్మమార్గము జేయవ
ల్లించి, ఉన్నతవిధివిధిగా వాదించు శాసనసభలు, శాస్త్రాధార
నములు, కళాశాలలబహిష్కారము వృధాప్రయోగమై, యావ
యత్నములు నివ్రయోజనములనియు, జేతపరిశ్రమల కేవలము
తగదనియు వెల్లడియాయెను. కావున యీమాటకు సంధ్యము

లలో గల్గిన యీవధులను బట్టిమాడ స్వరాజ్యసంపాదనమునకు
త్రివిధబహిష్కారసాధన తనకి రాదని గుర్తించి అభిప్రాయముల
మార్పుకొని అధికారబల ప్రతినిధులకు దుర్బలములకు శాసనసభ
లను మట్టడించుటకై బలములంతను వినియోగించుటకు ధర్మము.
ఇప్పుడు మనము అందరమును యేకమై అధికారవ్యవస్థ నెర
కొని, మన విధానమును దెల్పి, అధికారి నిగ్రహముగనము
లకు లొంగక నిజముగ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచట్టముల గావించు
కొనుటకు ధర్మమైయున్నది. శాసనసభలలో అధికారవ్యవస్థ నెను
కొనుటకు నిర్దిష్టకార్యక్రమము గల్గిన పక్ష మొక్కటియే యుం
డవలయును. వారల యేకైకాద్దేశము, అధికారవ్యవస్థనుండి అధి
కారమును లాగుకొని, సాధ్యమైనంత త్వరలో స్వరాజ్యము
స్థాపించుట యెయుండవలెను. శాసనసభనున్న ప్రతిరీత్యాన
మును అమూలలోనే కరిక్షించవలయును. కావున నియోజకలకు
నిసంగతులన్నియునుదెల్పి, నెన్ననవలయును. ప్రభుత్వము వారికిని
కమ్మతులనీ నుటకొన, నిజాయితీమనస్సులను శాసనసభలకెన్నకొ
ని స్వరాజ్యమునుగూర్చి ఉత్తమవలసగునటుల జేయవలయును.
"ప్రస్తుతపర్యాయమున మహాధైర్యవ తులను, విజ్ఞానమును,
విశ్వాసముగలవాడను, యిష్టాప్రాప్తితో 'భవజేయువాడను గా
వలయును. ఉద్యోగముల మెరుపుతో మోసపోనివాడను
ఉద్యోగములలోను భృతితో లొంగిపోవువారను, పనికిరాదు.
నిశ్చితాభిప్రాయమును, బుద్ధివిశేషమును గల్గిన, గౌరవవంతులను,
సత్యవంతులను గావలయును."

వారు కమపక్షము కొరకొని యెట్టిఉద్యోగము నంగీక
రింపరాదు. అనంతమైనపుడు ఒక్కటిగ రాజీనామా వెట్టి నియో
జకులకు జెప్పజేయునటులు నుండవలయును. ఇవిధముగ ప్రభు
త్వము నెదుర్కొనవలసిన పరిస్థితుల గలగ జేయవలయును. మన
శాసనసభ్యులు, ఉత్పతన్న కర్మికిమను సమయమున ఒక్క
టిగ రాజీనామా వెట్టుటకు నిశ్చయము బడయవలసినదేమియును
దురదృష్ట మనవలయును. ఇందులకు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రద
ర్శించుటకు మంచి యవకాశముపోయెను.

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము

నూతనపక్షము అవసరమగు మార్గములలో ప్రధమమున
ముఖ్యమగు దానిని నేను నూచించెదను. వాచవలన వ్యక్తి స్వా
తంత్ర్యమునకు భంగములేకుండ, వారివారి అభిప్రాయముల ప్రకా
రము భయములేకుండ నాచరించునటులు నుండవలయును. మద్ర
దా శాసనమును రద్దుజేయుటయు, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమునకు
భంగముగనుండు మరొకన్ని చట్టముల రద్దుజేయుటయు యీ
మార్గమునే స్పృశించెను. ముఖ్యమగు విషయమేమనగా, ప్రజ
లకు అధికారులన్ని భయములేకుండ జేయవలయును. వారే
అధికారవ్యవస్థను యజమానులని భావించునటులు జేయవలయు
ను. మనము యెంతకాలమునుండియో వ్యాయా కార్యనిర్వహణ
కాఖలను చేరు జేయుటకు ఆంధ్రో శాసనము
జేయుచుంటిమి. సంస్కరణ శాసనము
యిప్పటికి మూడు సంవత్సరములనుండియు పనిజేయుచున్నను,
మనము అప్పుడెంతో యిప్పటికిని అద్యమునుండి మారముగ నే
యున్నాము. కొన్నిరాష్ట్రములలో తీర్మానములు మూతము
గావించబడినవి. మృదానులో నీమఖ్య విషయము, యుక్త
ముఖ్య విషయము లందులకే కాతిభావము వలన ప్రస్ఫుటమై
పోయినది. ఈరెంటు కాఖలను చేరు జేసినంత
మాత్రమున అంత కేక్కుల యేమియు జేయవలె
యెడల ఆపాపము మాత్రముకొంతకల్గెను. మన
ప్రజాముఖ ఒక్క వ్యక్తియేపాత్రములకు లొంగియుండవల
సిన యెడల మనమిం ను అధికారవ్యవస్థను లొంగియుండవల
యును. సర్వములను భరితములవలయు జేయుటకులన తెల్లకాశ
నిరంకశత్యమునకు మోచి, కల్లవారి నిరంకశత్యమునన్నియును పోద
డు స్వతంత్రముగ నుండి, క్రిమిలు కేసులలో తన జేతము
లచేతనే దండింపబడుచు, ఒక్కవ్యక్తిచేతులలోగల విచారకాధి
కారముచే నెవ్వడెప్పుడును మనకు గావలసినది. ఈమధ్య
రిగిన అసహాయాధ్యమపు కేసులలో మేజస్ట్రేటుల అసాధ్య
మంతయును బాగుగ బ్రెబరదెను. జ్యూరికెంద్రుని విచారణ అన్ని
కేసులలోను వ్యాయమునుకేమిప్పుడు చెప్పవచ్చును. అట్లని అని
గిరించినను అవధితిలకల జేతమునకు గల్గిన లాభము ఒక్కరం
ది జేయు అవకాశముకన్న యెక్కువ వలనలయును. క్రిమిలు
కేసులన్నింటిలోను, మేజస్ట్రేటు విచారింపినను, నెమ్మన జై
దించించినను, ఒక జైలుముఖము నెరుకు విచారింపబడిన
స్థాపించుటవలన వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకే స్వరా
జ్యమునకు ప్రధమంతరమున నా యాభిప్రాయము. మేజస్ట్రేటులు
విచారింపవలెను నెమ్మననాల్గు విచారింప వలగరలిన కేసు
లలోలెంచి మేజస్ట్రేటులు చాటును ఈసంస్కరణముతో నిరంకు

భారతదేశమునందు ఉక్కు పరిశ్రమము

భారతవర్తక సంఘ కార్యదర్శి టారిఫుబోర్డుకు
(వాసి న లేఖ)

టారిఫుబోర్డు, న్యూఢెలరీ 28:—టారిఫు బోర్డుకు భారత వర్తక సంఘ కార్యదర్శి, భారతదేశమునందు ఉక్కు పరిశ్రమ గూర్చి యొక లేఖ వాయించుచు, కొన్ని ముందిరములు దెల్పి, యావత్తు ఉక్కు క్రేమయొక్క నిర్మాణము వ్యాపారములకు బట్టి చూచిన యేమాత్రమున కృషి కరముగ లేదని తెల్పిరి. విశేషములందలి నా నెముల విజయములను ధరింప వచ్చుట మా, ఎరు ముత్యములను దెల్పిన కర్మములను యేకాగ్రముచేరినో ఆవస్థ ము జేయుటయు జరుగుచున్నది. విశేషములు ధరింపబడి ఆము చిన్న చిన్న లాట్లను యిచ్చుట ఉక్కు కొనుగారు తీసికొనగోరం. అట్టివి యిచ్చుట నీచేతములలో ఉక్కు రియోరనుటకు ఆయ్యె ఖర్చుకన్న తక్కువ ఖరీదుకు వచ్చును. 1921 కల్తెలకు చట్ట మా ప్రకారము యేదేవుడు దై నను ఒకవస్తువు చూగ తయార జేయబడునదియ, అచ్చటి కది యెరుమతి జేయరాదని, అమెరికా జపాను దేశములలోనే గాకుండు బ్రిటిషువలలో గూడ గుర్తింపబడిన. ఆ కార్యదర్శి యొకను (వాసును, వస్తువులను తయారు జేయుటకు ఉక్కు నువయోగించు పరిశ్రమలవారు జేయు ఆదేశముల నెరుగొనకుటకు యాదేశపు టారిఫు పద్ధతి లో కొన్ని మార్పులు గలగజేయవలయును. ఈ ఆదేశములు వారియుక్తమునబట్టి నిర్ణయించుట మా, లేక కొన్ని విషయము లలో క్రత్యేకముగ ఎరుమతి దిగుమతి వసతులుజేసియు, సుంక తీసుకొనిన సేకరణయు, సుంకముల జేయవచ్చునని కమిటీవారి భి ప్రాయశఙ్కములును అతని దెల్పెను. కాళ్ళతముగా రక్షణ కర్తవ్యములను కమిటీ అంగీకరింపదు. కాని కొంచె కొంచెము లిగు కర్తవ్య విధింపబడు ప్రారంభించి తెచ్చుది తెచ్చుదిగ రియోరలోకొకటి కల్గించుచు 20 సంవత్సరములలో నేమియును లేకుండ జేయవచ్చును. ఈ సన్నుతలను దెల్పుచు బో. నుక్రింద ఆయా కరముల కీయవలయును. (ఆ. 12)

కల్తెలను తెగిపోవును. పోలకు చిన్న పోలకు యెక్కువగా వృద్ధు, కబోమేజు క్రేమమును భయించుచు వక్కురలేదు. ఏలక గా, అతనును విచారించుచు యెవరో ఒకవ్యక్తి యిష్టము కల్పించుటనగాక, పోలకు కట్టుకు దెలిసిన విజ్ఞానము ఆతడు దెలియును.

నేను దెల్పుచున్నదియొక విషయ మేమనగా ఇంకంటాక్కు చట్టము కరమందు ఇంకాండులో వల్తమునున్న విధించుటకు ఆయా టారిఫులందలి ప్రకారములను కర్తవ్య మియ్యవలయును. అట్లు జేసి యీ ఇంకంటాక్కు చట్టమును ఇంగ్లీషు ఇంకంటాక్కు చట్ట ములలో నుము జేయవలయును. ఇప్పటి చట్టము చాల భారము కనుండి పోయి, అధికారి లొంగుటలు జేయుచున్నది.

మరియు విషయ మేమనగా స్థానిక స్వపరిపాలనము విషయగ వ్యవస్థ కం (రై మె న ది గ జే సి, నుం క్రు ల తంతువత్తు విశ్వములచే నష్టపడకుండ జేయుట మాకు. డి.టాక లో చెప్పినట్లు ఒక దేశము వ్యవస్థాపరమధివిధానమును స్థా పించినపుడు పరిపాలన సంస్థలభావములేకున్న యెడల స్వాతంత్ర్యభా వముండనేరదు. ఇతర రాష్ట్రములకును నాకు వలెయు చెప్పరా జధానిలో స్థానిక స్వపరిపాలనా ప్రభుత్వము కట్టి చూడు క మామను ఈ విషయము. హిందూ వ్యవస్థ, కన్య భూమి ప్రతిభలందు విశదము జేయబడిన. మున్సిసిపలు కౌన్సిలు లందును, స్థానిక సంఘములందును పక్షపద్ధతులపై శ్రీపాలనవరుగుట వోచునది. ఎంతకాలము నుండియో అంతోకే జేయమన్న ను జల్లాబోర్డు అధ్యక్షులదవియు, అందులకు నియమములును, వ్యవస్థ ప్రయోజనములకు గాదించి ఎన్నుకొ నుచు నాక్కులేకుండు జేయుట యు ఖోచనీయము. కట్టి నున్న గాగల విషయములు యీ నూతనవత్తులయొక్క కార్యక్రమము గావలయును, వ్యవస్థాపరమధి నులభిమైంది గావలయును, సంవత్సరములలో వ్యవస్థాపరమధి గావలయును జనము జ్ఞాపకముచుకొనవలయును. టారిఫులు (కర్తవ్యము కరములను) తిరిగి విచారించు ప్రయత్నమును గూడ రావోదు. ధికారకర్మము చాల బలమైనది. నాగ్రత్యకలది. దై నయెడల ఒక అంగుళ మైన లొంగదు. కనుక దినదినము జేయవలసినది యెంతయోగలదు ప: అలమును క్రత్యో వివర్ణించు చుండవలయును. (కరణకర్త లు నివారించవలయును. విద్యావ్యాప్తియు జేయవలయును. కనుక స్థితి మావలయును. ఇన్నిటికన్న నెక్కువైనది వ్య వస్థాపరమధి బోధజేయుచు క్రత్యోవలల వ్యవస్థాపరమధి, కర్తవ్యములను దెలియజేయవలయును.

అఖిల భారత అవసర దేశయ మహాజన సభ

కాంగ్రెసు నాయకుల సమావేశము.

నాయకుల రాక - ప్రతినిధుల ఏర్పాటులు

ప్రేక్షకుల స్థానములకు పురుషులకు రేట్లు 5-10 రూపాయలురెడు తరగతులు. ప్రేక్షకు గు స్త్రీలకు 5 రూపాయలు మాత్రమే 3 - 4 వేల మంది ప్రేక్షకులకు తావు కలదు. టిక్కెట్లు సకల కాల వద్ద నేడు (10 వ తేదీ) మొదలు విక్రయించబడును.

ప్రతినిధుల ప్రయాణము

9 వ తేదీన వ్యవస్థాపక కమిటీ నుంపాడబడు ఏ. రంగస్వామయ్యగారు చెన్నపురినుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరి.

అధ్యక్షుని రాక

అవసరమహాజనసభాధ్యక్షుడు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు ఆలిఘుననుండి 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఢిల్లీకి వచ్చెదరు. తేదీ 10 వ దిన చిత్రంజనదాను, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, జేశ్వర్తలాండా వేంకటస్వామ్య పంతులు, శ్రీమతి సోజిబిజి, పండితజనవార లాలు నెహ్రూగారు 10 వ తేదీ ఉదయమున ఢిల్లీకి వచ్చె దరు. నాయకులందరు 11 వ తేదీ ఉదయమున ఢిల్లీకి చేరె దరు. ఆనాడు మధ్యాహ్నము నాయకులసభ జరుగును.

ఏర్పాటులు

ఎంతరు ప్రతినిధులు వచ్చునదియు అంతవానా సభ్యుల సంఖ్యయవారి తెలివినది. భోజనమునకు బసల్ను కల్గిన ఏర్పాటులు జరిగెను. ఆయా ఉపసంఘముల నిర్ణయించిన రేట్లు ప్రకారము భోజనము నేర్పాటుజేయుటకు కంట్రాక్టరు లిగి కలిసిరి. ప్రతినిధులందరినీ భోజనముల ఏర్పాటుజేయుటకు కాకావరమునుభవించువారికి కొకవత్ ఒకప్రతినిధి ఒకరూపాయకంటె మించదు. ఇతరులకొక అనా అధికమగును. ఉదయ ము జేయవలసినవిషయమున నియ్యవలెను. కాని ఆదనము ఛార్జియ్యవలెకలేదు. ప్రత్యేక సభ్యులను కొరవారును (శ్రేష్ఠులను) భారతీయసభావ్యవస్థాపకకాలలలో బసలేయగో రువారును అందులకు వచ్చయమున భరించి ఏర్పాటుజేసికొనవ లెను. ఆభోజనకాలలలో బసల్కొకవత్ ఒకరూపాయకంటె మించదు. ఆకరూపాయలవరకు ఛార్జి చేయదురు కాకావరమునకు కొకవత్ 14 అనా, యిరేఖర్చులు దినమునకు ఒకరూపాయ కంటెను రెండురూపాయలవరకు. ఈరీతిగా శ్రేష్ఠులైన భారతీయభోజనసభ్యులతో సభ్యులసంఖ్యయవారు ఏర్పాటు చేసిరి. బొంబాయి, ఆ ప్ర, చెన్నపురి రాష్ట్రముల ప్రతినిధుల కి ఏర్పాటుపని రావని వారికి ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటుజేయబడెను.

ప్రేక్షకులు

మూడునాలుగువేలమంది ప్రేక్షకులకు సభాకాలలలో సల ముండును. పురుషులకు ఒకరంగులి 5 రూపాయలు యింకొక రంగులి 10 రూపాయలు రెటువ్వరు కుటను. ఆ పుటిక పుడు రొక్కమిచ్చి యిరంగులి టిక్కెట్లను కొనవచ్చును. నుండుగా తెలియజేసి యు స్థానములకు నియమించినవక్కురలేదు. ప్రేక్షకులుగావచ్చు స్త్రీలకు 5 రూపాయలు ఒక్కరేటుమాత్రమే ఏర్పరపబడిన. 10 వ తేదీ మొదలు సభాకాల టిక్కెట్లవిక్రేంద్ర ప్రేక్షకుల టిక్కెట్లు విక్రయించబడును. సభ్యులసంఖ్యయవారు ఛార్జి రువారు 10 వ తేదీ వాటిసమీపమున వచ్చేవన నమోదు చేయుచుకొనవచ్చును. కొన్ని రాష్ట్రములవారు ప్రతినిధులట్టి కల నిదివరకు పండితమోతీలాల్ జీవితము మరల కుంపునూరు. ఈపట్టికల కాతేతరరాకవచ్చుగాన నిందులకు సభ్యులసంఖ్య యవారు పూచీతరాలయ. 11 వ తేదీ వాటిసమీపము కచ్చు పట్టికలలోని వేర్లను సభ్యులసంఖ్యయవారు నమోదు చేయకాల రని సభ్యులసంఖ్యయవారు ప్రకటించిరి.

కార్యారంభము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడును కార్యదర్శి యను, మాలానా మహమ్మదాలీ, డాక్టరు కిచ్చలూ, పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు మున్నగు నాయకులు 10 వ తేదీకి వచ్చెదరు గాన ఆనాటి కార్యారంభము జరుగును.

11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము నాయకులయిష్టాగోష్ఠివాగ్య సమావేశము జరుగును. ప్రస్తుతికల్గిన మతలవామముగూర్చి అసభలో చర్చించెదరు.

12 వ తేదీన ప్రారంభ అలయ్యవ్యవస్థాపక భోజనమున అభి భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ రహస్యముగా జరుగును.

13 వ తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు త్యాగరాయ (మార్టిన్ లూథర్) కాంగ్రెసు నాయకుల కి ఢిల్లీ ప్రారంభమున సభ్యులసభము కనువిప్పబడును. సభ్యుల పతమును కనువిప్పించిపట్టు అవసరమహాజనసభాధ్యక్షుని కక్కి: నాయకులకు ఊరేగింపుతో సభ్యులసంఖ్యయవారి కార్యాలయ మునకు కొనిపోయెను.

13 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మొదట అఖిలభారతసంఘ సభయను విచ్చుట విషయార్థ భావసభయను జరుగును ఈ సభలు 14 వ తేదీ సాయంత్రమువరకును జరుగుచు నే యుండును.

అవసరమహాజన 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒకగంటకు ప్రారంభ మగును. 16, 17 తేదీలకు వగలు 11 గంటలకే అవసర సభ ప్రారంభమగుచుండును.

నాయకుల రాక

మాలానా మహమ్మదాలీ, డాక్టరు కిచ్చలూ గారు 9 వ తేదీన ఢిల్లీ చేరిరి.

అధ్యక్షుని రాక

అధ్యక్షుడు అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు 10 వ తేదీన ఢిల్లీ చేరెదరు.

ఢిల్లీ మున్సిసిపలు సంఘము

నాయకులకు స్వాగతము

ఢిల్లీకివచ్చు కాంగ్రెసు నాయకులకు పురపాలక సంఘ మవారు సభ్యులసభము కనువిప్పవలెనను తీర్మానము నువ పొందించెదనని కాంగ్రెసు పతమునకు చేరిన మున్సిసిపలు సంఘ సభ్యుడు అధ్యక్షులకు తెలుపగా 7 వ తేదీన సభ ఏర్పరపబడెను గాని దానిని గూర్చి తినినంతవరకుగా ప్రకటింపియండలేదు. ఆసభసంగతి పొలకు తెలియనేలేదు. ఆనాడు ప్రతివాదురు కొద్దిమందియూరమే వచ్చిరి స్థితిసంఖ్య పూర్తిగానందున సభను జనవ పొలేదని అధ్యక్షుడు సభను నిలిపివేసెను. ఆసభయము నకు తీర్మానమును ఉపాధిపతిగోరక సభ్యుడును మున్సిపల్ కాంగ్రెసు సభ్యులును వాకిటుకు వచ్చి యా చి తిరిపోయిరి. వారుగూడె డెల్లీ కనో స్థితిసంఖ్య పూర్తియగు ను. సభ జరుపవలసినప్పుడు గాని తీర్మానము నెగ్గుగాననే వారు లోనికి వెళ్లేదు. మున్సిసిపలు సంఘమును కాంగ్రెసు పతము వారు 19 మంది యుండియు సంఘసభకు వెళ్ళకపోవుట అనచి రియగాన వారందరును రాజీనామాల నియ్యవలెనని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు కోరుచున్నార. అందులకు వారొక బహిరంగ సభను జరుపవలసిది.

ఆ గాలో హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు

మహమ్మదీయు లొక హిందువును చంపిరి

ఆ గాలో మహమ్మదీయులు బ్యాబాప్రసాదు అనుహిందువు ను ముఠికాటువలొని కిడ్నీ కర్రవెట్టుకొట్టి చంపినది రాధా భాయిలాలు, ఆరు వైద్యులను ఒకపోలీసు కనిపేయను సాక్ష్య మిచ్చిరి.

లాహోరు కేసరిపత్రిక కేసు

హిందూమహమ్మదీయులకు విరోధములను వృద్ధి పొంది యుట్టి వ్యాసమును మేనెల 28 వ తేదీన లాహోరు కేసరిపత్రి కలో ప్రకటించె నని ప్రకాశనంపాడబడు లాలా క్యామలాలు గారివైని లేడినకేసులో మద్రాసు కరణకును పూచీ: తును చల్లింపవలెనని 8 వ తేదీన లాహోరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్త రవు చేసెను.

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

శ్రీమద్రాజగోపాలాచారి గారి లేఖ

గాంధీమహాత్ముని 45 రోజులలో కడతెడరను కడంతి పూసాలా ప్రజలముగా మన్నని పూసానండి ఒకరు ప్రాసీరిని బొంబాయి లోకమాన్యపతిలో ప్రకటించబడెను. ఈ ప్రతిభ తెనుక సుపాతకుగా నుండి శ్రీమత ఖడిల్కరు గారు బహిష్కరణ కక్షమువారుగాని యిపుడాపత్రిక స్వరాజ్యక్షేత్ర పత్రికగా మారిపోయింది. పూసానండి ప్రాసీరినిలేఖికీ ప్రభుత్వ రహస్యములు ప్రత్యేకముగా తెలియదగిన అసభా మండలకట్టి కారణమును కనపడదు. జేకమునందు ప్రజలలో ప్రతిభుటన క్రితము మాత్రము నిలిచియున్ననుగాద దొంతమువారు గాంధీమహాత్ముని కడలరు. ఏల ననిన గాంధీమహాత్ముని దానిపునకే ప్రజ్వలితాగ్నిగా జేతగలదని వారికి భయము. అసభాద్యక్షము పూర్తిగా అంతరించి మిగిలినవాడులధానము జేతమున పూర్తిగా ప్రజ్వలిత దొంతమునకు నమ్మకము కలిగివుండు కరుమహాత్ముని కడలెదరు. గాన నీవందలి 99 పార్లు అసత్యమయ్యే మనము నమ్మకమును. మన ప్రభుత్వమునకు సుప్రార్థనగు విజయమో నిమగ్నమగు పరాజయమో కలిగిన పిమ్మటనే గాని యీలాగా గాంధీమహాత్ముని కడల రనుట నిశ్చయమని మనము నమ్మి యుండవచ్చును. అని శ్రీమద్రాజగోపాలాచారి గారు సేలములో తెలిపిరి 21 విలేఖరి డియర్ ఎక్స్ప్రెస్సుకు కందివార్త వడిరి.

లాంక ప్రైవేటు వారి వద్దకి కారణము కావచ్చును

అసభాద్యక్షమున ధాంకము ననుసరించి అసభాద్యక్షులకు పశు రక్షకము చేసిననుగాద అసభాద్యక్షులు కష్టముల ననుభవించిననీ గాని కష్టపులకు ప్రతికార మొనరింప గూడదు. అగ్లదేశపు సుకుటుల బహిష్కరింపట కత్తివ్రత ముడిపించుకొనునానవానిని బహిష్కరింపగూడదని గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. గాని అట్టివహిష్కరింపితిభ్యమును బోధించిన కహానామన దొంతమువారు కారాగృహమునకు పీరి. ఈ సాధుకులరాజకీయములనుపాల్గొనవలసి వచ్చుటకు గూడ దొంతమువారి జేకార్థక కార్యముకే కారణము. గాని మహాత్ముని ఉపదేశము అప్రమేయములే గాని సామాన్యప్రజల వాని ననుసరింపవలరు. అట్టి సీతబోధమని కారాగృహమునకు పుటకున అసభాద్యక్షులు బహిష్కరింపబడును. పరిశ్రమించి ప్రతికారమునకు నమ్మించుచున్నార. అందుకు ప్రభుత్వము వారి స్వయంకృతపరాధమే కారణముగాన వారిపుడు చింతించిన లాభములేదు. కెన్యాకరిమార్గమునకు తిరిగి ప్రతికారము చేయవలెనని మిగిలినవాడు ధూప వెట్టిగే మహాత్ముని మహా కక్షములను మరచి అసభాద్యక్షులుగాద నుండల కహానీని యిది. దానిని లాంక ప్రైవేటు వారి కర్రపడి గాంధీమహాత్ముని కడలరెనని 2 త్రికి కలిగివచ్చును. గాంధీమహాత్ముని పుడు కడలరెనో నడిచి వికళాస్త్ర బహిష్కరణము కూడ దని చాల దానిని మానపించుటకు పట్టుదలతో పని చేయు మాడు. మహాత్ముని ఆదేశములనే కల్గెనువారు బ్రిటిషు కస్త్రు బహిష్కరణతీర్మానము నిదివరకామోచురై. ఇపుడు కెన్యా కరిమార్గమునకు ప్రజలలో వాగ్దానము చాల ప్రబలి కది. గాన మహాత్ముడు బోధించిననుగాద ప్రజలు బహిష్కరణమును కడలరెనని దైర్యముగా తెలుపవలయు గాని ఎటు లైన నరని కలుకుబడినన తరికు కొంతకు కొంత అ సూలము కలుగునని లాంక ప్రైవేటు వారికపడి దొంతమువారికి దిట్టి కలిగించుటలో వింతలేదు.

బ్రిటిషుజేతపు గరుకును బహిష్కరింప తనకు నందో కనము జేతమునందు కమకమముగ చాల పెరుగుచు యుటచే గాంధీమహాత్ముని వదిలివో యీ వస్తు బహిష్కారా దోశ నము తక్షణ తగ్గునని తలచి లాంక ప్రైవేటువారు చాల ఒత్తికి కింపుచున్నార గాన నండు చే దొంతము వారు గాంధీమహాత్ముని కడలరెనని కచ్చి నవో నందుల కచ్చుకపు నొంద నవసరములేదు. నిజముగా గాంధీమహాత్ముని కడలరెననే దొంతమువారు నిశ్చయించి వో ంట్టిలో అవసరమోసర బరుకులకు ముందే కడలరెను. ఏల ననినకానకసభలకు వెళ్ళు వాడే కడలరెన్ను ముందలో వామో దింపబడినవో కమ్మట గాంధీమహాత్ముని కడలరెనని దానిని రద్దు చేయించుట కులధిపాక్షములారు. అని బొంబాయి సోషలు రిపార్టరు పత్రికలో ప్రధానవాగ్దానములందు బ్రాయబడెను.

కెన్యా పరిష్కార నిరసనము

కే. నటరాజుగారి రాజీనామా

బొంబాయిలో యిండియన్ సోషలు రిపార్టరు పత్రికకు సంపాదకుడగు కే. నటరాజుగారు రాసగరమునకు గౌరవ వ్యాజ్యముగా (జస్టిసు ఆఫ్ ది పీజు) గానున్నార. కెన్యాకరి మార్గమునకు అసభ్యులని తెలుపుటకు నటరాజుగారు రాసదనిని కడలరెనని బొంబాయి ప్రభుత్వము జుట్టిపెట్టెడి పార్టుమెంటు వారికి రాజీనామాను కంపురు ఉద్యోగాధికారకర్తమును గూడ నిగి కుప్పివేసిరి. కెన్యాలోనున్న భారతీయుల నవటి విజేకీ ము.లో నయనముగా మాడక యింగ్లాడు దొంతము వారగౌరవింది యిండియన్ ప్రభుత్వమును ప్రజలను చేసిన ఆక్షే పణలను వెదచెని పెట్టినందున ఆ అమానుష కక్షముల కంద రికిని గూడ దుష్పహామని కక్షములందరును ఏకాభిప్రాయమై తమ అసభ్యులని యింగ్లాడు ప్రజలను దొంతమునకున క్రి యారుపమున తెలియజేయుటకు ప్రతిష్ఠాక్రమము పిలగుంత వరకు ప్రయత్నింపవలెనని తీర్మానించినగాన నేక యీ వదనిని కడలరెనన్నార. బొంబాయి నగరమునకు దీనిని గౌరవ వ్యాజ్యముగా (జస్టిసు ఆఫ్ ది పీజు) మాడే డ్డక్రమము బొంబాయి దొంతమువారు దక్షతో నన్ను నియమించిరి.దా నిని సేవిపుడు కడలరెనయ్యున్నాను. అని నటరాజుగారు రా లేఖలో ప్రాసీరిని యిండియన్ సోషలు రిపార్టరు పత్రికలో ప్రకటించెను.

ఎరవాడ చెరసాలలో కొట్లాట

ఒక కై దీ మ ర నా ము

ఈ మధ్య ఎరవాడ చెరసాలలో అల్లరులకు కొట్లాట లును జరుగుచున్నది. కొన్ని రోజులకుకొకటి, సింధు రా వ్రాజుల కైదీలు కొట్టుకొనిరి. వారికి విరోధములు దివదీయ పెరిగి చాల కొట్లాటలు జరిగెను. చెరసాల ఉద్యోగులు తినికైదీ పుచ్చుకొననందున వారుగూడ వామోదించిరి భావించి సింధీ ఖయిడిలు వెలకేరి. ఆ గురుల 81 క తేదీని మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సకారాఖాను అను సింధీ ఖయిడి జయిలరునై తన వీక్ష్యమునకు జయిలరును కొట్టెను. అంత పెద్దగగ్గోలుపుట్టింది. అగ్లలదిని మాపర్మెంటును రక్తివార్తరము నవటికి ముగిసి సకారాఖాను జేలో చిక్కియున్న జయిలరును విడిపించి సకారాఖాను ముల కొట్టో పెట్టి తాళము వేసి ఎరవాడని వారుపోయిరి.

పిమ్మట జయిలరును కొందరు వార్తరమును మరల వా కొట్టుకొని తాళమువేసి సకారాఖానుజేతులకు వేడిలు తగి లించిరి. అతనిని చాంగొట్టేరి. అతడు స్వృతికీప్పి పడిపోయెను. అతనిపైకి వెని ఆగుగాయములు వడెను అతని తలపెంకుగూడ కలియుండును. మరిరెండుమారుగంటల కరిడు చనిపోయెను.

నెవ్రెంబరునెల మొదటి తేదీని లాల్లి పెంజ్యేగారిని ఎర వాడ చెర సాల నుండి కడలెరి. సకారాఖాను కొట్లాట వారిదు స్వముగా మాచెను గాన అతనిని వదల గాన సకారాఖాను మరణమును నూర్చి పెంజ్యేగారు భిలాభతు కార్యదర్శి తెలిపెను. నెవ్రెంబరునెల మొదటితేదీనే భిలా భతు సమాధ్యక్షుడును కార్యదర్శియును కంక్రయగారును ముగ్గించెను ఎరవాడ చెరసాల కేగి సకారాఖాను కేసు నియ్యకరెని కొరిరి. ఆంధరి ప్రభుత్వసభ్యుడగు మాంటి గామ్యగారి మాకర్మెంటు తెలిపెను. తమకు నిచ్చిన రాజీతు మరు నట్టహాసము జరుగును గాన కేసును నియ్య పిలవదని తెలుపవలెనని ప్రభుత్వసభ్యుడు నూర్చుంటుకు తెలిపెను మే కట్టహాసము చేయవని వాగ్దానముచేసిన కేసుని నిచ్చెదరా యని వెల్లెనవాడు మాపర్మెంటును ముల నడిగిరి. మిరు ప్రభుత్వ ధ్యుని అనుయతి పాదకలెను దీనినినూర్చి ప్రతికలకు ప్రాయశులను అని మాపర్మెంటువారి తోచెప్పగా, వారు ప్రభుత్వసభ్యునియింటి కేగిరి. అతడు కనపడలేదు. గుర్రపు పదెములు జుగువోటికి వెల్లెనని తెలిసినని పెంజ్యేగారు ప్రాసీరిని బొంబాయి లోకమాన్యపత్రికయందు ప్రకటించెను.

వంగరాష్ట్రమున దొమ్మి

రహస్యముగా ఉప్పురెండించువారిని అరెస్టుచేయుటకు పోలీసువారు రారసాలలో మిర్జా కాలుకు వెల్లెనపుడు దొమ్మి చేసినందుకు 20 నుండి నైని కేసుచేయబడెను. అకేసులో మగ్గుని కడలరెననే తక్కినవారికి మూడుమొదలు తొమ్మిదివలె వరకును కేసువేసిరి.

నాభా సత్యాగ్రహము

గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘము

నాభాలో జయిటామలో సభలకు ఏర్పరుపబడిన నిరోధములను కదువరిచిరి. ఆకాలి నాయకులను అరెస్టుచేసిరి. ఆరె నుచేయుడివారిలో న్యాయవాదు లాలోయించుటకు అనుకుడి నియ్యకరెని నాభాలోని ప్రభుత్వోద్యోగికి కందివార్త వంప బడెను.

ప్రతికూలపు ఊరేగింపులు

నాభా మహారాజుకు తొలగించుట అక్రమమని ఆక్షేపిం చుటకు గురుద్వారా సంఘమువారి ఆజ్ఞానసాకము లాహోరు అరెస్టుకరెనై తాత్కాలిక ఢిల్లీ ముక్కు కువోట ఆకాలిలు నల్లజెం దాలకు ధరించి ఊరేగింపు జరిపిరి. తాంకిరములో అమానాస్య ఉన్యముకొనకు ఆకాలిలు హెచ్చుచుండి వెల్లెరి. లాహోరులో 2000 మంది ఆకాలిలు 9 క తేదీ మధ్యాహ్నము నాభా ప్రతి కూలపు ఊరేంపు జరిపిరి. ము వెల్లెవేలమిది ప్రజలగూడ వారికుట వెల్లెరి 9 క తేదీ సాయంకాలము ఢిల్లీ నగరమున గూడ గొప్ప ఊరేగింపు జరిగింది. శ్రీమతు పురుషులుగూడ వా ఊరేగింపు కందుండిరి. వార్తరందరును గ్రంథ సాహెబు ను నల్ల జెం దాల ను ముందుంచుకొని పాకరతులను కడలరెననే విరుగుట గులుగుచువచ్చున వారలు వీరి నమరసారి. "సత్యమునే జయము" అని ప్రాయ బడిక మరెంతోరణములు నుండుంచబడెను. ఊరేగింపు అక్కడ కర్వాణ కడలెడి బయలుదేరి ఛాంతిచాటుగా వెద్ద పోలీసు స్టేషనుద్ద కన్న గురుద్వారముకడకు వచ్చెను. చాలయింది హిం దూమహాత్ముడియ వలంటిలు గూడ వా ఊరేగింపుతో వచ్చి ప్రజల రాకపోకలను కర్వతాటు చేయసాగిరి. ఛాంతిచాటుగా కంటపంధముకద్ద ఊరేగింపు సాగిపోవుటకు ఆంధంటిసేపు రాక పోకలు నిలువబడలేలనీక స్పెను. గురుద్వారముకద్ద నాభామహారాజుకు మేలు కలుగకరెని ప్రార్థనలు చేసిరి కొందరుసభ్యా నుల విశంగిరి.

బాబరు అకాలీల కేసు

సాక్షుల విచారణ

రాడక ఆ ప్రాకరు సాక్ష్యము మగియ గా నే ముద్దాయిల న్యాయవాది ఆసాక్షిని ప్రానుకీకృత జేసెను నేకు గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘము కార్యదర్శి కద్దవల్లెక పుడు బాబరు అకాలీలు యిపుడేస్పరుకొనిన పద్ధతి నే వారు సాగింక కరెననియు ప్రబంధక సంఘము వారు జాగ్రత్త వ్య విరహిత ను గువిధానమును సాగిం కురయు నరెడు చెప్పెను. నన్ను అరెస్టుచేసి జలందరు తీసికొని పోయి పిమ్మట ఫజులు యిమంగారియెటుట వసగా మూమరో జులు స్టేషనుటు యిచ్చితిగిని నేకు వామోద సంకళములు చెప్పులేకు. నీపు నిజము చెప్పన్ను నిన్ను కొలెనకు. నిజము చెప్పవో నిన్ను కుమించెదకు అని గార్వాలు ఆంధ్రప్రాక పో లీసుస్టేషనులో నన్ను వెదరించిరి. నన్ను జలందరు తీసికొని వచ్చిమిరు సాహెబు గారి ఎరుకు నుంచిరి. ఆకాలి ఉన్యములు అపూ ఉరమని ఆరెడనెను. ఆంధల వారు కచ్చివది గాన నేకు నిజము తెలుపుటకు నిశ్చయించిరిని ఈసాక్షి చెప్పెను.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

పూనా మ్యునిసిపలు సంఘమువారి సన్మారము

మాలానా మహమ్మదాలీగారు యూనెల 22 క తేదీని పూనాకు వచ్చివచ్చుడు వారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించవలెను. అందులకు మ్యునిసిపలునిధినుండి 500 రూపాయలు న్యాయపరుక కరెన. ఆకాలి గూనము 7 క తేదీని పూనా మ్యునిసిపలు సంఘ సభలో వామోదించబడెను.

అఖిల భారత

స్వదేశ సంస్థానవాసుల సభ

కెన్యాగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును

అఖిలభారత స్వదేశ సంస్థానవాసులసభ ఢిల్లీనగరము యూనెల 16 క తేదీని జరుగెను. అసభకు ఎన్. సి. కెల్కరుగ రధ్యక్షత వహించెదరు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 నవంబరు 10 - తేది

సోమవారము

ఐకమత్యము

చేపటిసము దీర్ఘిలో నాయకుల సమావేశము జరుగును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, స్వరాజ్యపక్షమునకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును, సమాధానము గుర్రులు పెట్టలను విషయ మాలోచించుటను, నేటిసాయంకాలమునకు నాయకులు చలువురు దీర్ఘికి జేరెదరు. రేపటినుండి కాంగ్రెసు సభ ముగియు వరకు, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ఆందోళనపూరితములై యుండు రీతులకు సంజయము లేదు. ఐకమత్యము, ఐకమత్యమును కేక అన్ని మూలలనుండియు విసబడుచున్నది. కాని, ఐకమత్యమున నేమియో, అది ఎటుల గుడుగునో వివేచిం చెడి వారు గనుపించరు. స్వరాజ్యపక్షమువారును వారి యభిమానులును, ఐకమత్యమును గూర్చి పలుమారు ముచ్చటించుట వింతయగుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానములను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఛిక్కరించెదరు. వానిప్రామాణ్యము సంగీరింకరు. ఐకమత్యము కొర కయినను తమకట్టుదలలను వదలు కొనరు. కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షుల కన్నను నెక్కుడు తీవ్రముగ వీరు అసహాయకార్యక్రమమును నిరసిం చెదరు. సత్యాగ్రహము సభిక్షేపించెదరు. త్యాగ మార్గమును చులకన జేసెదరు. ఐకమత్యమును గూర్చి మాత్రము వీరు తరుచుగ ప్రస్తావించు చుండురు. వీరి దృష్టిలో ఐకమత్యమునకు ఫలిత మేమి? ఏ రేటులయినను కాన్సిల్లకు బోయెదరు. కాంగ్రెసు సభవా రెటుల తీర్మానించినను వీరికి తెక్కలేదు. కాని అసహాయము నొకధర్మముగ పరిగణించి, శాసనసభా బహిష్కారము అందుకు ముఖ్య మని భావించి అ స హ య వా దు లు మాత్రము, తమ ధర్మమును విడనాడి స్వరాజ్య పక్షమువారు శాసనసభలో బ్రవేశించుటకు తోడ్పడవలయును. లేనియెడల, కాంగ్రెసుపక్షము వారు ఐకమత్యమును చెడగొట్టింప వలెగుడురు. ఈ సిద్ధాంతము కడువిచిత్రముగ గనపించును.

స్వరాజ్యపక్షమువారు కాన్సిలు ప్రజేతమును వదలుకొనుచో, ఐకమత్యము గుడుగు ననటకు పండియములేదు. స్వరాజ్యపక్షనాయకు లయినను, సంస్కరణముల జూచి భ్రమసి యుం డ లేదు. శాసనసభలో జేరి సహకారము సలుపుట వారి యుద్దేశముగదు. శాసనసభలో చేరిగూడ సహాయ నిరాకరణమును కొనసాగించవచ్చునని, వీరు నమ్ము చున్నారు. ఇది యసంభవమని చలువురు భావించు చున్నారు. సహకారమును సలిపి, సంస్కరణముల నుండి సాధ్యమగు నన్ని లాభములను సంపాదించ వలె నను సభిలాష కర్థమును గ్రహింపవచ్చును. రిస్పాన్సివు సహకార మనగ, ప్రభుత్వమువారు అనుకూలముగ మెలగిన శాసనసభ్యులు వారికి తోడ్పడుటకును, ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించిన శాసనసభ్యులు వారిని నిరోధించుట కును సంసిద్ధులగుటయే. ఈ పద్ధతి కొకదారి తెన్ను లగును. అ తియగాని, శాసనసభలో బ్రవేశించి, సహాయనిరాకరణ మవలంబించుట, అర్థములేని

కార్యము. ఇది సాధ్యపడదు. శాసనసభ్యు లిందును గూర్చి ఉత్సాహము జూపినను ప్రయోజన ముం డదు. శాసనసభ్యుల నిరోధముల నన్నిటిని నవలీలగ చాటుటకు సంస్కరణ శాసనము ప్రభుత్వమున కనే కావకాళముల మెసగినది. శాసనసభలో సహాయ నిరాకరణమును కొనసాగించుట వ్యర్థప్రయత్న మగుటయ గాక, గాంధీమహాత్ముని అసహాయోద్య మమును మూలచ్ఛేదము గావించుటకు తోడ్పడ గలదు. ఏకారణముచే నయినను శాసనసభలో అసహాయము నవలంబించుట సాధ్యమగు ననుకొని నను, ఐకమత్యము కొరకు స్వరాజ్య పక్షమువారి స్వల్పప్రయోజనమును వదలుకొన గూడదా? సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును శాసన సభలో వెలు ప ల కొనసాగించుటకు తమ శక్తివంతము వినియోగింపగూడదా? డాక్టరు క్లూగారు చెలిపి ఁట, కాన్సిలు ప్రజేతవాదము బయలుదేరిన పిమ్మటనే, దేశములో సంచలనము స్తంభించినది. ప్రజల దృష్టి దేశ విమోచనము నుండి శాసన సభల వంకకు బ్రవేశించుటచే, వెనుకటి ఐకమత్య విహీనత మరల బయల్పడినది.

హిందువుల మహమ్మదీయుల దృష్టి స్వార్థ లాభము వంకకు మరలినది. త్యాగమార్గమునందు ఉభయుల మధ్యను గలిగిన దృఢసంయోగము, మరల కడలబారెను. శాసనసభాప్రతిష్ఠంభము, రిస్పాన్సివు సహకారము లోనికి దిగునని, సామాన్య లయినను గ్రహింప గలుగుదురు. దాను, నెవరూ గాదులే దేశదృష్టి ననవసరముగ కాంగ్రెసునుండి శాసనసభల వంకకు దిప్పు బ్రయత్నింకనిచో, ఈ సరికి సత్వరాభివృద్ధి గలిగెడి దనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి నిరుత్సాహక్రబోధముల మధ్యనైతము, నాగపురపు సత్యాగ్రహము విజయము గాంచుట జూడ, ప్రజలలో నన్ని యింకను చల్లార లేదని పుష్టమగుచున్నది. అనుకూల పరిస్థితు లుదయించు చో, ఉత్సాహగ్నిమరల ప్రజ్వలించుటకు పండి యములేదు. మితవాదాలు నైతము సహకారపద్ధతి విఫలమయ్యెనని గ్రహించి, సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనావశ్యకతను గ్రహించి బహిష్కారపద్ధతుల నవలంబించుచుండ, అసహాయ వాదులు తమ యుద్దమమును విడనాడుటకన్న అవివేకము వేరుండ బోదు. దాను ప్రభుత్వము ప్రస్తుత పరిస్థితుల గుర్తించి యయినను తమ కట్టుదలను విడనాడుచో, కాంగ్రెసులో నైకమత్యము గుడుగుననుటకు సంది యములేదు. ఐకమత్యముకొరకు, అసహాయోద్య మమును కాంగ్రెసు విడువవలయు నని ముష్కరపు కట్టుకట్టుట, దేశవినాశమునకు తోడ్పడగలదు. ఆ విషయ మటుండ, ప్రస్తుతి స్థితిలో ఐకమత్యమున కొక్క మార్గమే గనపించుచున్నది. కాంగ్రెసు ఎటుల నిర్ణయించిన అటుల నడుచుటకు అన్ని పక్షములవారును సంసిద్ధు లగు వరతుమీదనే, ఐకమత్యము గుడుగుటకు సాధ్యపడును. ప్రస్తుతి సమయమునందు దీర్ఘిలో జరిగెడి ఏర్పాటువలన, కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూల నిర్ణ యము గలుగుట కెక్కుడు అవకాశము లున్నవి.

దీర్ఘి దూరమున నుండుటచేతన, కాంగ్రెసు పక్షవాదాలు చలువురు బీదలగుటచేతన, దక్షిణ దేశములనుండి చలువురు కాంగ్రెసుసభకు వెడల లేకున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూలముగ నుండెడి ప్రాంతములనుండి సభ్యు లధికసంఖ్యలతో డిల్లీకి రా గలుగుదురు. ఇంకకు దోడుగ, కాంగ్రె సునాయకులగు సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారును వల్లభాయీపటేలుగారును కాంగ్రెసు సభకు వెడల జాలకుండుటవలన, పట్ట మధికముగ వాట్లును. ఉభయపక్ష నాయకు లెల్లరును ఒక చో

సమావేశ మగునపుడే, అనుకూల నిర్ణ య ము జరుగుట కవకాశముండును. రాజగోపాలాచార్యుల వారితో నేరీభవించినను ఓకీభవించుచును, గాంధీ మహాత్ముని హృదయమును ఆ చా ర్యు లు గారు గ్రహించినంత చక్క గ్రహించినవారు ఇరు దనుట న్నష్టము. ట్రిబ్యూను పత్రిక గూడ ఈ సంగతి సంగీకరించినది. మహాత్ముని దృష్టిపక్షమును కనుగొనుట ఆంగ్లవిద్యాధికులకు సులభసాధ్యము గాదు. మహాత్ము డేసంగతిని బోధించినను, ప్రజా సామాన్యము త్వరితముగ గ్రహింప గలుగుదురు. అందువలని లాభములు, వారి కద్దమునందువలె పొడగట్టును. విద్యాధికులకు మాత్రము అవి సుబోధకముగ నుండజాలవు. వారితలంపులు ప్రజల మనోభావములనుండి వేరయివి. వారి శిక్షణము సాశ్వాత్యకధతుల వంకకు దృష్టిని ప్రసరి పజేసి నది. కద్దరిననను, నిర్మాణకార్యక్రమ ముననను, విద్యాధికునికి నిరసనము. స్వరాజ్యమునకు వీనికిని సంబంధములేదని, అతడు వాదించుచుండును. చిత్తరంజనదాసు ప్రభృతులు, సాశ్వాత్యవ్యామో హమునుండి బయల్పడజాలక, దానియందే మరులు కొని యుండుటచే, అసహాయోద్యమతత్వార్థము వారికి బోధపడుటలేదు. ప్రజాసామాన్య ముననను, వారిభావము లనినను వీరికి గౌరవము లేదు. గాంధీ మహాత్ముని యుద్దేశములు విద్యాధికుని కెంత దుర వ గా హ ము లో, జనసామాన్యమున కంత సుగ్రహ్యములు. ఆకారణముచేతనే, అసహాయో ద్యమము రానురాను విద్యాధికుల చేతులనుండి జారి, ప్రజల హస్తములలోనికి జనుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ నావరించిన భ్రమనుండి దృష్టించుకొననిచో, ప్రజలే యీ యుద్దమమును నడిపింప గలుగుదురు. ప్రస్తుత నాయకు లపుడు ప్రజల ననుసరింకక దీరదు.

ప్రజలకు శాసనసభ లక్కరలేదు, వారికి కడుపునిండ తిండియు, కట్టుగొనుటకు బట్టా గావలెను. కద్దరువలన వారి కీరెండును సమకూరు నను విశ్వాసము గలదు. కాటకముచే నావరింప బడిన పలుతావులందు, నూలు వడుకుటకును, నేత నేయుటకును అలవాటు పడినవారు, మహాత్ముడు తమకు అన్నము పెట్టుచున్నటుల భావించి వారికి నమస్కృతు లొనర్చుచున్నారు. దేశపు నూలుతో బట్టలను తయారుచేయుటకు వెనదీసినవారిపుడు, కద్దరు నిర్మాణమునకు పంతసమితో బూనుచు న్నారు. ప్రజల కిందు విషయమై తగు సహాయము జేసి, కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకు నాయ కులు శ్రద్ధవహించుచో, దాద్ర్య దుఃఖమునుండి వారు విముక్తులై స్వరాజ్యమును పొందర్పించెదరు. శాసనసభలతో విద్యాధికు లెంతసేపు డాగురు మూతలాడినను, ప్రజలకు కడుపునిండదు. స్వరాజ్య పందర్పనము వారికి గలుగబోదు. గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమమే, ప్రజల నుత్తేజపూరితుల గావించ గలదు. మహాత్ముని యుద్దమము సత్వరఫలితముల నీయకుండుటకు, విద్యాధికుల పంచేపాములును, వారి సంకుచిత దృష్టియు కారణము లయ్యెను. మహాత్ముని మార్గమును తిన్నగ గ్రహించజాలక, వీరు కొలదూరము జని నిరాశ గనుకరుప సాగిరి. మరల వెనుకటి తెన్నులదొక్క నిశ్చయించిరి. తమలో గలిగిన నిరుత్సాహమును నిరాశయు వీరు ప్రజల కారోపింపజొచ్చిరి. మీదమిక్కిలి దేశము తమ ననుసరింపలేదని, వీరు దూరుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని మార్గమును గ్రహించిన విద్యాధి కులలో, రాజగోపాలాచార్యుల గాని ముందుగ పేర్కొనవచ్చును. వారి వ్రాతలలో నేమి, ప్రసంగ ములలో నేమి, పర్చలలో నేమి, మహాత్ముని దృష్ట

ధము తేటతెల్లము గావించబడుచుండును. అట్టి నాయకుని హితమును విను భాగ్యము కాంగ్రెసునకు లభించుచే, సభ్యులకు నాల కొరత గన్పట్టును.

దీర్ఘ కాంగ్రెసు సభలో, స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూలపరిస్థితులు గలవి గూడుచున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలోగూడ, ఏకారణముచే నయినను కాంగ్రెసు సభానిర్ణయము స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూలముగ నుండనిచో, వారా నిర్ణయము సంస్కరింపనియెడల అసభ్యముగ నుండును. ఐకమత్యము గుదురుట కవకాశ ముండదు. అన్నివక్తములవారికిని కాంగ్రెసు భక్తియందే ఐకమత్యము గుదురుటకు సాధ్యపడదు. ఈ యైకమత్యము చిరకాలము నిలుచుటకు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుటకన్న ఉత్తమమార్గముండజోదు. వ్యవసాయశ్రుతి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును విఫలపరుచుటకు మారుగ, కొరగాని వివాదములతో నాయకులు కాలము గడపుటచే ప్రస్తుత సందర్భానికి జనించినది. నాగపురపు సత్యాగ్రహమును మొదలిడి కొనసాగించియుండక, కేవలము వాదప్రతివాదములతో కాలము గడిపిన దాని ప్రయోజనము గనపించేదివా? నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో సాగింపకుండుటచేతనే, దాని ఫలితము చలుకనకేయట కవకాశము గలిగినది. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుసరించి, ప్రజలు తమ ధర్మమును నిర్వహించుచు, అవసరమగు త్యాగముల గావించుచు, ముందుకు సాగుచున్నయెడల ఐకమత్యము స్థిరపడదు. మితవాదులు నైతము కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుసరించుటకు ముందుకు వచ్చెదరు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును తడవడితో నిర్వహించుచువుడు, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు దయించుటకు వీలుండదు. దీర్ఘ కాంగ్రెసు సభ వారందరూ, ఈ నాయకుని గాని అనాయకుని గాని సంతృప్తిపరుచుటకు మార్గము ప్రయత్నించి లాభముండదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము అతి త్వరితముగ కొనసాగు మార్గములను నిరూపించి, అవి వెంటనే యాచరణలోనికి వచ్చునటుల జూడవలయును. ఇది కు బూనకొననది, క్రతినాయకుడును తన గొప్ప తనమును చాటుటకు బ్రయత్నించును. క్రకటనల వెంబడి ప్రకటనలను, సందేశముల వెంబడి సందేశములను, తంతివార్తల వెంబడి తంతివార్తలను బంపుటతో వీరు తమ కాలమును గడుపుచుందురు. వీరి సందేశములలో దేని ననుసరింపవలయునో దోచక ప్రజలు నిర్విణ్ణులౌడ యులగుచుండరు. క్రతక లీ వార్తలతో నిండిపోవుచుండును. దేశములో వీని వలన ఇసుమంతయు కార్యత్యాసము క్రజ్వరిల్ల నేరదు. నాయకుల ధర్మము భిన్నసందేశముల బంపుటతో నుగియుట లేదు. వారు నాయకత్వమును వహించి మార్గదర్శకులు గావలసినది, కార్యపరత్వమునందు గాని, శబ్ద బలప్రయోగమునందు గాదు. నాయకుల సందేశము లిక జాలును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నెవరెవ రెంతవరకు నిర్వహించినదియు, నాయకులెన్నటికప్పుడు బ్రచరించిన, ప్రజలలో నిశ్శాసనము గలుగును. ఐకమత్య మున్నదే గుదురును. అసహాయోద్యమమును నిర్మూలించే ఐకమత్యము వలన ప్రయోజనము లేదు. ప్రజల జ్ఞేయమును గుర్తింపక, ఇరువురు ముగ్గురునాయకులను సంతృప్తి పరుచుటకు, తేనెది ఏర్పాటులవలన ఐకమత్యము వృద్ధి జెందనేరదు. నిజమగు నైకమత్యము, కార్యదీక్షములముననే బలపడగలదు. అట్టికార్యదీక్షను పెంపొందించుటకు కాంగ్రెసు పూనుకొనుచో, శాశ్వత లాభ ముండును. లేనియెడల భావిపరిణామము కడునిరుత్సాహకరముగ నుండగలదు.

“ఆంధ్రభీష్మని” హితము

ఆంధ్ర భీష్మని లగు వ్యాకతి సుబ్బారావు పంతులుగారు వయోవృద్ధులయ్యి, దేశభక్తితో లను శ్రద్ధతో గుర్తించుచున్నారనటకు సెవైంబరు మాసపు ఇండియను రివ్యూ పత్రికలో ప్రస్తుతావసరమును గూర్చి వారు వ్రాసిన వ్యాసమే ప్రబల నిదర్శనము. ఈవ్యాసపు ప్రతి యొకటి, పత్రికలో ప్రచురించుటకు బూర్వమే, మాకు బంపబడినది. మొదటినుండియు మితవాదులుగ జెరిగిన సుబ్బారావు పంతులుగారు, నేడు అసహాయోద్యమము సంస్కరించుట సుసాధ్యముగాదు. అసహాయోద్యమము లను వారు నిరసించుటయందు అసహజ మేదియు లేదు. స్వరాజ్యసంపాదనావశ్యకతను సుబ్బారావు పంతులుగారు గుర్తించెదరు. ప్రజలలో నైకమత్యము గుదురుట యావశ్యక మనియు, వారు గ్రహించిరి. కాని శాసనసభలలో ప్రవేశించిన, ఐకమత్యము గుదురు నని పంతులుగారు దలచుట భ్రమ దక్కు వేమిగాదు. ప్రజల యైకమత్యము విచ్చిన్న మగుటకు శాసనసభల బనికీ వచ్చును. ప్రజలలో నైకమత్యము బలపడవలయు ననిన, శాసనసభలకు వెలుపలనే కృషి జరుగవలయును. శాసనసభలు స్పర్థలకును, పోరాటములకును ఎడమిచ్చును. పరాధీనస్థితిలో దేశ ముండగ ఇట్టి స్పర్థలును పోరాటములును దేశమును కృశింపజేయు గలవు. స్వరాజ్యసిద్ధికి యనంతరమే, శాసనసభలలో బ్రవేశించుట కనుకూలతరుణ మాసన్నమగును. సంగ్రహములు నిష్ప్రయోజకము లని మితవాదులు గూడ గ్రహించుచున్న సమయమున సుబ్బారావుపంతులుగారు రింకను వాని లాభములను వివరింప బ్రయత్నించుటవలన లాభ ముండదు. వర్తి ఫిక్యు అధికారమును ప్రయోగించుటకు అధికారులు వెనుదీసిన రనుట భ్రమ. వేంకువేలమంది దేశభక్తులను కారాగృహములకు బంపుటకు వెనుదీయని అధికారులు, శాసనసభ్యులకు వెలుపలి వర్తి ఫిక్యును ప్రయోగింప రనుట వ్యర్థవాదము. అసభ్యులను గలిగినపు డెల్లను తామి యధికారమును ప్రయోగించెద మని వారిదివరకు వెల్లడిజేసియుండిరి. జాయిటు కమిటీ రిపోర్టు గూడ అధికారుల నిందుకు ప్రోత్సాహపరచి యుండెను. అధికారవర్గమును బలహీనపరువలయు ననిన శాసనసభలలో జేరి వాచులాడిన ప్రయోజన ముండదు. ప్రజలు తమ శక్తి సామర్థ్యములను పెంపొందించుకొనుటవలననే, అధికారవర్గము శక్తిహీనమగును. ఇక్కార్యము శాసనసభలలో గాక శాసనసభలకు వెలుపలనే సాధ్యపడగలదు. శాసనసభలను బహిష్కరించి, శాసనముల కేల లోబడవలయు నని పంతులుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనమునకు దారిజూపుటకు ప్రస్తుత కాంగ్రెసుకార్యక్రమ మేర్పాటుపబడె ననుసంగతి తెలిసినవిషయమే. శాసనసభలవలన స్వల్పలాభములు గలుగ వని ఎవ్వరును జెప్పియుండలేదు. వీనిమూలమున స్వరాజ్యమును త్వరితముగ సంపాదించుట దుర్లభమనియే, కాంగ్రెసుపక్షము దెలిపియుండెను స్వల్పసంస్కరణములు విశాలసంస్కరణములకు శత్రువులని, దూర దృష్టి గల వారు గుర్తించగలరు. స్వ శక్తిని వృద్ధి జేసికొనుట వలనన, అందు కవసరమగు త్యాగముల గావించుటవలనను, తాత్కాలిక లాభములు గొన్ని కొరవడినను, స్వరాజ్యసందర్శనము త్వరితముగ గలుగునను సంగతిని, పంతులుగారు కనిపెట్టక స్వల్పలాభములు గొన్ని బోయెనే యని విచారించుచున్నారు. ఈ

మూడుసంవత్సరములనుండియు దేశమునకు గలిగిన యనుభవములట్టి అసహాయోద్యమమును ఎక్కుడు దీక్షతో కొనసాగించిన, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధి తప్పక గలుగునని కృషియమగుచున్నది. ఉప్పు పన్నును విధించినపుడు, శాసనసభ్యులు రాజీనామా సీయలేదని, పంతులుగారు చింతించిరి. ప్రజేచ్ఛు ప్రదర్శించుట కవకాశము తప్పిపోయెనని, వీరు విచారించిరి. అసహాయోద్యమ సూత్ర మిందేగలదు. తాము రాజీనామా నిచ్చిన స్వల్ప లాభముల కెక్కడ కొరత గలుగునోమని, శాసన సభ్యులు చింతించిరే గాని. విశాల దృష్టితో నీ సమస్యను వీక్షింపజాలకబోయిరి. ఇటులనే శాసన సభలను బహిష్కరించుటవలన, కొన్ని కష్టములు గలిగినను, ప్రజేచ్ఛబలపడుట కంతకన్నను బలవత్తరమగు సాధనముండదని, పంతులుగారు గుర్తించుట లాభకరము. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యరక్షణ మవసరమని పంతులుగారు దెలిపిరి గాని, శాసనసభలలో జన్మ స్వాతంత్ర్యములను సంరక్షించుట దుర్లభమనియు, ఇంతవరకు జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెననియు, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. వెనుకటి కట్టికు న్యాయ కమిషను నియామకమునకు కారకులయిన పంతులుగారు, భారతీయుల కున్నతోడ్యోగములు లభించినంత మాత్రమున లాభము గలుగదనియు, తెల్ల అధికారవర్గపు స్థానమున నల్ల అధికారవర్గము నిలుచుననియు గ్రహించుట బట్టి, వారి దృక్పథమును కొంతవడి మార్పు జెందెనని కనుగొనవచ్చును. అసహాయోద్యమమువలన, తలచినంత త్వరితముగ ఫలము గలుగకున్నను, ఈరెండు మూడు సంవత్సరములలో ఇదివర కెప్పుడును కనిపించిన ఎరుగని మార్పు జరిగియుండలేదా? దేశదృష్టి పథము మారియుండలేదా? ప్రజాసామాన్యమునకు గూడ కాంగ్రెసు సందేశము బోధపడియుండలేదా? వేనకు వేలమంది, దేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకదివల కెన్నడయిన ఇట్టి త్యాగముపలికియుండిరా? హైదరాబాద్ సమస్య ప్రపంచదృష్టి నీ తీరున ఇదివర కెన్నడయిన ఆకర్షింప గలిగినా? త్రివిధబహిష్కార ముత్రమువలన స్వరాజ్యము త్వరితముగ చేకూరదనుచో, భైత్యుకవర్ధకుల వలన నది ఎన్నడును చేకూరజాల దని గ్రహింపవలయును. అధికారవర్గము ఒక అంగుళమయినను కడలదని, పంతులుగారు భయపడుచున్నారు. ప్రజలు దృఢసంకల్పు లగుదురేని, అధికారవర్గము ప్రజేచ్ఛ ననుసరింపక తప్పుదు. అసహాయోద్యమమునకు పూర్వపు దేశ స్థితి కిని పిమ్మట స్థితికిని హస్తీమత కాంతరము వారగలదు. చాలకాలము కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగ నుండి జ్ఞానునియముగ పాలుబడిన, సుబ్బారావు పంతులుగారు అప్పటి కాంగ్రెసులకును, ఇప్పుటి కాంగ్రెసులకును భేదమును కనిపెట్టుట కెక్కుడు వీలుగలరు. అప్పటి కాంగ్రెసును గాని, కాంగ్రెసు నాయకులను గాని, ప్రజాసామాన్యమును గుర్తించియుండిరా? ఇప్పుడెన్ననో, గాంధీ, జల్లీపాదకులు, లజపతిరాయి, మొదలగు నాయకాగ్రగణ్యుల నెరుగనివారు లేరు.

నాగపురపు సత్యాగ్రహము: ప్రభుత్వ ప్రకటనము
నాగపురపు సత్యాగ్రహమునకు గలిగిన సంపూర్ణ విజయమును చులకనజేయుటకు, మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనుట వితగాదు. తమకు గలిగిన ఓటును సంస్కరించుట ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకు లోపము గద. గాంధీ నిర్బాధింప మగు 18-వ తేదిన శ్రీ వల్లభాయి పటేలుగారు నిశ్చయించబడిన మార్గమున పతాకపు ఊరేగింపును జరుప నిశ్చయించుకొనిరి.

ననే, ప్రభుత్వమునకు గూడ నివిషయమును వీరు ముందుగ చెలిపిరి. అంతయుగాని, ఊరేగింపున కనుజ్ఞ గోరుచు తాము దరఖాస్తును పంపియుండ లేదని, పశులుగా లేమి, జవహరిలాల్ నెహ్రూగా లేమి స్పష్టముగ చెలిపియుండిరి. అట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వము వారి నోటినును దరఖాస్తుగ భావించిటలు ప్రకటించుట వీటి న్యాయమో తెలియకున్నది. పశులు గారు దరఖాస్తు బెట్టవలదుకొనినచో, నా విషయమును స్పష్టముగ నుదహరించెడి వారే. నోటిను నందు అట్టి సూచన ఎక్కడను గనుపించదు. మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు తమ క్రతివ్య నికను ఎంత గాపాడుకొన జూచినను, సత్యాగ్రహవిజయము గూర్చి ప్రజలలో సందియముల బుట్టించబారు. అకాలీ విజయ సందర్భమున గూడ, పంజాబు ప్రభుత్వమువారి టిట్టి ప్రకటనమునే గావించి, కరి మాస పాత్రు లయిరి.

స్థానిక వార్తలు

హైకోర్టు వార్తలు:—జి. డబ్ల్యు హ్యూజెసుగారు హైకోర్టు జడ్జిగ నుండ జిల్లా నందు, వారు మరల జిల్లా జడ్జిగ చెంగల్పబడు మాన్యురి. వారి స్థానమున నిజమింపుబడిన జ్యుజి అరుగారు నేను తమయద్యోమున ప్రవేశించి.

మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు:—నవంబరు 2 వ తేదీన జరుగునని స్థిరపరచబడిన మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు ఆగ్రోబరు 31 కే జరుగుటలు మార్చబడినటుల చెలియచున్నది.

శ్రీకృష్ణ మందిరసభ:—చెన్నైలో చెడ్డిశాయిన పేట వరదానాత్రియప్పక పిల్లి 576 సంఖ్యగల శ్రీకృష్ణమందిరమున 1923 నుండి సెప్టెంబరు 116 తేదీ మంశవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ తు. శ్రీనివాసాచార్య మహారాజువారిచే ప్రహారీచరితము జరుగుచును.

కర్నూలు, సి. ఇ. డి. రైలు, సి. వి. ఇ. డి. ఎస్. డి. ఆర్. ఇ. సర్వేయరు జనరల్ ఆఫ్ ఇండియాగారు, గౌ. ఖాను బహద్దూరు శర్ జనమయ్య వంటిబుల్లాఖాను సాహేబులు బహద్దూరు కె. టి. సి. వి. ఇ. మదిరాసు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభయందు సభ్యులుగారునుగూడ నిన్న సాయంత్రము చెన్నైలో వీడిరి.

ఆగమనము:—మేజరు కె. సి. గోల్డ్, సి. వి. యి, ఎమ్. డి. బి. సి. బి. ఇ. గారు నేటి యందయం బొంబాయి మైలులో చచ్చుచుండి చేసినది. కర్నూలు ఆఫ్ ఇండియా సాసయిటీవారిగు టి. కె. కేసరయ్యగారు కూడ బొంబాయి మైలులో చేసినది. కేటిసాయిత్రము. ముగిసారు మెయిలో వక్షిణకనరాకు బోయెరరు.

కొన్ని దినములనుండి మదరాసులోనుండి ఇండియాకు కంట్రాల్లు అడితురు జనరలుగా నుండి శర్ ప్రెహరీశుగాం నెట్టెటె సి. బి. ఇ. సి. వి. ఇ., వి. సి. ఎస్. గారు నిన్న రాత్రి మంగళూరు మైలులో కాలికుతు బోయిరి. అచ్చల సభ్యుల లలో ఆరుగురునున్న ఎకాటెన్సీ విధానమును పరిశీలించుట కొరకు ఇండియా బర్కాలలో ప్రభుత్వకారకాఖలయందు ఆ విధానము ననుసరించుటకు వీలగునో లేదో చూచుటకును బోవుచున్నారు.

ఒక ఘోషామ్రోహమాదము
దామన్కోడ్ (హా. ను. డి. డి) మీద క్రిందటి కనివారము సాయంత్రము (నెం. 6324) మోటారు నడపుచున్న డిర్లక్టుగా నడపించుటచే యిద్దరు ముగ్గులును, ఒక కి యెడ్లపిల్లయు ఘోరమైన దెబ్బలతో బిడరలు అస్థిపిలువకు తీసికొని పోయిరి. ఎందుగా బ్రామురచ్చుట కాక మోటారును ఆట మైన తర్లగా నడపించెను. ఆకోడ్డు సన్నుతివంపు తిరిగియున్నది. కోడ్డు లో పోవుచున్న యిద్దరిని మోటారుబండి త్రోసివేసెను. వారు అడ్డుకట్టియున్న యిరువగజములమీదుగా కూకమునదియెత్తున బడిరి. గజములలేర్చు నీటిలో బడియుండురు. ఆత్రోవనే పోయియున్న కి యెడ్ల బాలిక భయపడి తప్పించుకొని పోవుచుండి గా రాయలగిరి యెముక విరిగెన నారి మువ్వయిని ఒకరకు పోల్చిటో పడవైదిరి. పోలీసున ప్రభువుచున్నారు.

కరణం హత్య కేసు

ముద్దాయాలందరను విడుదల చేయుట
కరణం, సెప్టెం 9:—వీరకరణి, మరణిగురున, 1922 నవంబరు 8 వ తేదీన, కరణం గామకరణం ముత్తసామిన్లె యను వానిని, గుజరియంబరెలో రవిన్యా యినసైక్తరును జూచి గ్రామమునకు వచ్చుచుండ ఆనైవలంబడెవద్ద కట్టలతో దెబ్బలు తేచుగా, గాయము లెక్కువై చచ్చిపోయినందున కోర్టు లూరు పోలీసువారు చెచ్చి న. ఇం. కి. కో. 802 నెక్కున క్రింద నేరమునందు గౌ. ముఖరనెయ్యగడ్డి ముద్దాయాలందర ను విడుదల చేయుమని తీర్పుకెప్పుడు వారు నేరము చేయలేదని ఆ కెస్సులో కేకీభరించిరి. ప్రాసిక్యూషను విచారణబట్టిమాద 1922నమాది దిశాటికండియ, యాచచ్చిపోయి కరణంమునను, మొదటిముద్దాయాని పోరంబోవలెకరణంబునను చెప్పాటివేసిన దానిమీద నైరముల్లిభూదూరులో వాగ్రాహణులదనసభ చేసి యాకరణమును ఉద్యోగమునుండి వెళ్లనట్లవలయుననిముద్దాయాలు ప్రయత్నముచేయుచుండెనకరణము సీసగనుసూర్చియు, తన్ను కెళ్లనట్ల ప్రయత్నముల సూర్చియు రిపోర్టుకేసెను. దానిపై ముద్దాయాలు హత్యగావించిరి. మూడుకోజులువిచారణ జరిగెను. ఆకెస్సులో నేరములేదని నిర్ణయించి, జడ్జియు పోపుకొని ముద్దాయాలను విడుదలకేసెను. ఆ. వె.

కార్పరేషను ఎన్నికలతగాదా

చీఫ్ టు డివిజనునుండి కార్పరేషను కలెక్టరుగ నెన్నుకొనిబడిన దాక్టరు సి. నటేశంమొదలగుగారిన్ని యక్రమమున హైకోర్టునకు టి. ఆర్. కోడండరాను అక్యరగారు తెచ్చివదలాలో, ప్రతివాది నటేశంమొదలగుగారు నేడు నైటుమెంటు ను నీటినీటిలు కోర్టునందు దాఖలు చేసినది. వాది చెప్పినట్లు తననిమ్మకు సి. చెంగల్పరాయ నాయకుగారు కార్పరేషనులో కంట్రాక్టుచేయు చున్నను, ప్రత్యేకముగ నెం సింపుమండి ననియు, నీరవర అక్రమయందుగూడ ఎప్పుడో చేసినాయి యంటిమనియు కార్పరేషను విమనన నియోజనములను ప్రకటించినపుడు, వాది యెట్టి ఆక్షేపణలను తెలుపరేదనియు, వాదికన్నను తనకు 500 సంఖ్యకు లెక్కవగ వచ్చియుండుటచే, వాదికను ఎన్నికను ఆక్షేపించుటచే ఆతని కేలాభము గలగదనియు నైటుమెంటునందుండెను.

సారా కేసును కియారచేయుటకు కేసును సివిల్ కోర్టు జడ్జి పాల్ అప్పాస్వామిగారు ఈ నెల 18 వ తేదీకి వాయిదా వేసినది.

కొహినూరు కోత్మిల్లు కంపెనీ

వారియాపట్నం, సెప్టెం 10:—అక్వికతీమున వారి యాపట్నమునందు కొహినూరు కోత్మిల్లుకంపెనీ యొక్కటి ఖాకసాహెబు రాజే ఆలీరైరామి ఏ. కే. నాయక్ హతీ, వి. కడిరిగార్లచే స్థాపించబడి ప్రారంభోత్సవము నిన్నును టి. యం, వాయుడుగారి అక్వికతీను జరిగెను. అక్వికతీమున మా పిల్లలు స్థాపించిన మిల్లు యిదియే మొదటిది. మిల్లును తిరుగుము లో త్వరగా పూర్తికేసిన ఇంజనీరు కే. వి. యాక్ కడిగిరుగారి కి ఖాకసాహెబు హతీఆలీరైరామిగారు కరకము వోసంగిరి. ఈ ఇంజనీరు అక్వికతీలు అను జెరియాకెక్కును గారికి ఒక నుం కేరి గడియారము బహూకరింపబడెను. సి. వి. రాముని గారు యిట్టికంపెనీని ఉపయోగమున వూర్చి ఉపయోగించిరి. అక్వికతీలకు వందలములతో నిర్వసము ముగిసెను (ఆ. వె.)

పల్లి పాడు సత్యాగ్రహశ్రమము - పంచమవిద్యార్థులు

ఆంధ్రరాష్ట్ర హితయోధుసంఘమువారు ౧౨ గురు హిందూ ఆచారాధ్యులకు 8 గురు శ్రైస్తవ ఆచారాధ్యులకు ను ౬ నెలకాలము తెల్లూరిజిల్లాలో వివాకినీడితీరమునస్థాపితమగు అక్రమములో కేతే, వ్యవసాయము, కడంగము, హిందీ, తెలుగు, నైతికతీతముల వోసంగిరుతు తిర్వానించివిద్యార్థికి అక్రమమునకు తెల్లూరుగు రైలు ఖాన్యలన్ను, ౧౦ రూపల మాసస్కాలరుపిత్వన ఇన్వెస్టిగేషియించినారు. కాన గ. జాం జిల్లానుండి అక్రమముకు వెళ్లవలసిన ఆదిమాగధ యుక్తులు వెంటనే యీ క్రింద సంతకము చేసినవారికి ౧౧ కేతే గొప్పల చేరులాగున దరఖాస్తును కంపుకోసనలెను. అట్టి విద్యార్థులు ౧౧ సంతకరములను దాటిం కనున్యుగలవానిను వాక్కిరంద్రన వినుంకమై స్థానిక కార్మికును ఫిర్కాసంఘమువారిగారి ఇతర పెద్ద పనులును, అయొక్క గాని ఫిరారములనుపొంది వాటినిదరఖాస్తుతో తోడించి పంపవలయును. కో. తివరకు ఇతరకే వ్రాయబడున కేర్పరమున్నచో నుం.

గంజాంజిల్లా కాలి } దిగుమర్తి వెంకటరామస్వామి,
యోధుసంఘము. } కార్యదర్శి
బరంపురం, 2-౧-౨3

వాతావరణ స్థితి

1923-నం! సెప్టెంబరునెల 10 వ తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య కరణములు	వాతావరణ స్థితి				
	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో వర్షము	వీలైన 1వ తేదీనుండి వర్షము	వీలైన 1వ తేదీనుండి దామనుపొందుము
గోపాలపురం	91.1	77.2	1.60	10.88	12.08
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	87.1	77.6	...	4.48	12.00
కాకినాడ	81.2	76.6	0.48	12.09	6.28
చుచిలపట్నము	86.8	74.2	0.61	10.97	9.89
గుంటూరు
కర్నూలు	88.2	78.2	0.16	0.15	5.57
బళ్లారి	91.5	71.5	...	8.05	4.58
అనంతపురం
కడప	91.2	74.8	...	8.18	11.85
నెల్లూరు	89.9	76.5	...	7.85	1.88
మద్రాసు	92.2	76.8	...	7.17	4.99
కడపకాడ	95.6	75.5	...	7.01	4.34
కల్లూరు
నీలమల	91.8	72.1	...	12.71	8.34
కోడంబర్రూరు	90.0	71.0	...	6.59	1.87
తిరుచనాపల్లి	88.1	74.9	...	6.7	2.70
నాగపట్నము	98.7	76.9	...	8.88	5.01
పుదుచ్చోరు
కరణం	98.8	74.8	...	2.17	7.29
పాంబర్	89.7	78.7	...	2.86	1.21
తిరునల్వేలి	0.84	0.28
తిరుకేంద్రము	80.4	78.5	0.29	52.82	26.49
కొచ్చిన్	85.2	74.8	0.16	9.71	12.86
కాలిక్టటు	87.6	74.1	0.11	119.81	37.28
చంగనూరు	85.8	78.5	0.18	118.87	17.85
తెంగనూరు	79.0	68.6	...	9.78	5.11
హాస్సన్
మెర్కార	71.8	60.4	0.28	189.80	12.46
తెయూరు
మైదాపాక
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హాలాపూరు
కొడెకనార్	64.4	51.1	...	8.68	9.88
ఉదకమండలము

సర్కారులలో అన్నటచ్చుట కొంచెముగ కర్నూలు కురిసినది ఆకసము మేఘావృతమైయున్నది బందన కాకినాడ గోపాల పుంజులందు కొంచెముగ చినుకలు పడినవి.

దెబ్బ నునందు కూడ ఆకాశము మేఘవృతమైయున్నది. కర్నూలులో 0.16 ఇంచుల వర్షము కురిసినది.

రాష్ట్రమునంతటి ఇతర భాగములందు కూడ ఆకాశమై యున్నది. రాష్ట్రమునందు ఉత్తరార్ధ భాగములందు కొంచెముగ కర్నూలు కురియుచున్న.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాను,

వారావరణ కార్యజ్ఞుడు

భద్రువర్తకుల కొరకమనవి

కెల్లాన శ్రీలకాగ్రెను సంఘము తంపున, భద్రువర్తకుల స్థాపించివారము. శ్రీలకా వలయు ర. గుచ్చిరణు కైలాసా కాలనీయుని కొత్తకానులనమూ వాంకల రక్క లిలు తమ చిరునామాలు మామి వ్రాయించిన వివరములకు నా రతో ఉత్తప్రభుత్వమును జతపుకొందుము. వర్తకులుగారి కార్మికునారలు అట్టిపదేములను మామ తెలుపబోతులు. పోలాకా కనకమ్మ కార్యదర్శి, నెల్లూరు శ్రీలకాగ్రె గనుసంఘము.

విదేశ వార్తలు

జపాను పనర్నిర్మాణము

ప్రధానామాత్యుని ఉద్బోధనము

ఇ త ర వి వ ర ము లు

ఒసాక, సెప్టెంబరు 7:— సెప్టెంబరు 1 మొదలు 30-వ తేదీలోపు జరిగిన పరిశీలనల నేడు ముగియడము జరిగినది. ఇందు ప్రధానామాత్యుని ప్రభుత్వము వారికి ప్రత్యేక ప్రకటనలు గా వినిపించారు. విమానములపై ప్రదేశములను మాత్రమే ఈ ప్రభుత్వము అనుకరించును. ఈ ప్రభుత్వము అధికమగు లాభమును పొంద ప్రయత్నించునట్లు 10 సంవత్సరముల క్రితే 8000 యెను. ఇది మానవ విధింపబడునదియు అల్పము. ఇందు విభజన అంత్యపు వార్తలను వ్యాపింక కేసువారికి ఇట్టి కేసు యే విధింపబడునదియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రధానామాత్యుని ఉద్బోధనము

ఒసాక, సెప్టెంబరు 7:— ప్రధానామాత్యుల వైఖరి యిది ముగియగా రీ క్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు. తేజస్సును గ్రహించు ప్రకటనలయందు ఇట్టి వివరీకరణమును నందు కూడ సమముగ ప్రకటించు విచక్షణ జ్ఞానము కాల తప్పదయ్యెను. జపాను పౌరులకు గలదని ప్రకటనలకు ప్రకటించలేదు. కొంతవైపులలో కొంతలు అల్పములకు కారకులైనను వారిపై సానుభూతిచూపుచువారిని రక్షించుటకు. పాతకముల తీర్చుకొనుటకీ గమయించుచు. జపానుల కొంత మును పరస్పరానుకూల భావములతో మెలగుట కొంతపాపమునకు అవకాశము.

అతివాదులగు సోషలిస్టులకుడ జపాను పౌరులకు టుట్టే ఈ ప్రభుత్వమును గల రక్షించబడవలసినవారని టోకియో మిలిటరీ నవర్సు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

జపాను నష్టము

లండన్, సెప్టెంబరు 7:— జపానుకు కలిగిన నష్టము నకును వివిధ రాజ్యముల పరస్పర బలమునకును గల సంబంధమును వార్తాపత్రికలు వివరించుచున్నవి. వార్తాపత్రికల యందు ప్రకటించబడు వార్తలన్నియు నిజమైనవో యుద్ధముయందు నందు ప్రాప్తు చేయున కొంత నష్టముకలిగెనో జపానుకీర్త్యంతర కష్టము కలిగిన దని చెప్పుట నీయున్నది. రషియా జపాను యుద్ధము నందు కన్న ఇప్పుడే జపానుకు ఎక్కువ నష్టము కలిగినది. ఈ సంఘటనలు కల్ల స్వదేశ సురక్షమునకును పరదేశములందు కేవల వ్యాపారమును స్థాపించుటకును జపానుకు కత్తి చాలకుండున ఇతర రాజ్యములు తమ స్వలాభము కొరకు ఈ అవకాశమును దుర్వినియోగ మొనర్చుచున్నందునంపూర్వక క్రి సంపదలతో జపాను విరాజిల్లుచున్నప్పుడు ఆదేశమును ఇతర రాజ్యము తెల్ల అదరించుచుండినో ఈ కష్టము గమయించుచు కూడ జపాను అట్లే అదరింపబడవలయునని కృతకము ప్రాయమున్నది.

నశించిన నగరములను మరలర్మించుటకు మారుకోట్లల పానులు కావలయుననుక జ్ఞానము ప్రకటించు జపాను కేకపు యుద్ధము సెపోలియను యుద్ధములకును నందు ఇంగ్లాండును పరిష్కరించు యుద్ధముతో సమానమగును. కాని ఒక మాఖ్యమైన యుద్ధముగ మనిషి పరిణయము కష్టమయ్యెను. సంకరించిత్యలలో కొంతనిష్ఠాపంపగల మెలకువ జపానువారికున్నది. 15 సంవత్సరములకు పూర్వము ఒసాక నగరము భూకంపమువలన సంపూర్ణముగ నశించెను. అదిర కాలములో నే వారు నగరమును మరల నిర్మించగలిగిరి. ప్రస్తుతము సంపూర్ణ నాగరక విచ్ఛిన్నములతో విరాజిల్లుచున్న ఈ నగరము జపానుల కట్టుదలకును కార్యదీక్షకును నిదర్శనమైయున్నది.

ఇతర వివరములు

యోకోహా నగరమున వాదాపు 40 వేలమంది మరణించిన తెలియుచున్నది ఆహారవార్తలను దొరకవను భయము అధికముగనున్న ఒసాక నగరమునకు వికలు సంభవించునట్లు. ఏ ఈ సమయమున కెంతయో అనుకూలముగ నున్నదని అధికారులకులనుచున్నారు.

సైనిక శాసనము

యోకోహా నందు సైనిక శాసనము ప్రకటించ బడినది ఈ నగరమున 185000 మంది పౌరులు వసతులు లేక యున్నా

ఇటలీ-గ్రీసు

మనులోనిగారు సమాధానమునకంగీకరింపకుండుట

పరిస్థితులు వివరములుగ మారుట

ఆ త్సే ని యా తై ఖ రి

లండన్, సెప్టెంబరు 7:— జపాను ఘోరవాక్యల విషయమై ఆత్సేనియా యందు విచారణములు జరుగుచున్నది. ఆత్సేనియా ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నదని టెయిల్ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక రాజకీయ విశ్లేషకుడు (వాయుచున్నాడు. తమరాష్ట్రములోని ఎక్కువను రాకూడదని ఆత్సేనియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటచే ఆత్సేనియావారే ఈవాక్యలకు కారకులను గ్రీసువారి వాదమునకు కొంత బలమేర్పడుచున్నది. ఇంతేకాక ఆత్సేనియా ప్రభుత్వమువారు రహస్యముగ యుద్ధసన్నాహముల గావించుచున్నా రేమోయను సందేహముకూడ ఏర్పడుచున్నది. సర్వము సమాధుల యందు బల్గేయా మొదలైనవారు సైన్ కు లు చే రి యుండుట చే నర్పులకును ఇటలీవారికి గల కగాదా విషమస్థితికి పరిణమించునని పారిసునందు అభిప్రాయము ప్రబలమున్నది. ఈ విషయమై లండన్ నుండి ఆత్సేనియా రాజువారు కేమియు తెలియకుండుట విచిత్రముగ నున్నది.

రాయబారులు ఏ థేచుకు పంపిన సందేశము

పారిసు, సెప్టెంబరు 7:— నేటి దినము మధ్యాహ్నము రాయబారుల మహాసభ గ్రీసు ఇటలీల తగవాను పరిశీలించి తమ మరతులను ఏర్పాటు తెలిసి ఒక ప్రతి శాశానాతిసమితివారికి పంపిరి. తేదటి ది. ను మరతులకు సంబంధించిన వివరములు ప్రకటించబడును.

రాయబారుల నిర్ణయము

మసాలినిగారి కైఖరి.

పారిసు, సెప్టెంబరు 7:— రీమాటిన్ ప్రతికాక్షినిధి సందర్శించక వసాలిని గారిట్లు చెప్పిరి:—

జరిగిన ఘోర వాక్యల విషయమై రాయబారుల సభ వారు మాదునిధముల తీర్మానింక నచ్చును.

(1) ఈ వాక్యలకు ఆత్సేనియాను కారకులని వారు తీర్మానింక నచ్చును. ఇట్టి నిర్ణయము చేయుట అసంభవము ఇట్లే తీర్మానించబడిన, గ్రీసు రాష్ట్ర తీర్మానము. రాయబారుల అభిప్రాయముల ననుసరించి నేను గ్రీసు వారికి పంపిన కుడిసందేశము కొంతవరకు సరిగ్గా గావించబడును.

(2) గ్రీకులే ఈ వాక్యల కారకులని రాయబారులు తీర్మానించిన నేను గ్రీసువారిని కొరవరతులను రాయబారులు సంపూర్ణముగ అంగీకరించుట అసంభవమగును.

(3) ఈ వాక్యలకు గ్రీకు అధికారులు కారకులని తీర్మానింపబడిన నేను కొరవ మరతులకు ఇ కను కిరవగు మరతులను రాయబారులు అంగీకరించలేదు.

ఈ వివాదముపై శాశానాతి సమితివారిచ్చు తీర్పును అనుసరించుటకు బ్రిటిషువారు తమ శాశివాదమును సమితివారి కొనగదనని అమెరికా వత్రి. లయందు ప్రకటించబడిన. ఈ విషయమై మసాలినిగారు బ్రిటిషువారి కైఖరిని తీర్మానము ఖండించి ఇటలీ వాటిను గౌరవమునకు భిన్నమగురు. విదేశ రాయబారుల కార్యాలయములను సైన్ కు లు శాపాదుచున్నారు.

ఆర్థిక పరిస్థితులు

మాఖ్య ము రు. కే. లు 8 వ తేదీనుండి నూరు యెనులకు మించని మెత్తములను శాశానాతిల కిచ్చుచున్నది. ఎట్టి అల్పములు ఆసత్యవార్తల ప్రబలకుండిన ఆర్థిక పరిస్థితి జరుగదని భాంకుల అధికారులు నమ్ముచున్నారు.

మాంచెస్టరు సానుభూతి

లండన్, సెప్టెంబరు 7 మాంచెస్టరు జపానుకు కలిగిన పరస్పర వర్తక సంబంధము స్నేహమును ప్రకటించుచు జపాను కట్టు మాంచెస్టరు గాడ్ యను కృతిక సానుభూతి చూపుచున్నది. జపానుదేశము మాంచెస్టరులో పోటి చేయుట ఇప్పుడు గణించవలసిన విషయము కాదు. జపానుకు మాంచెస్టరు నుండి నూర్చుగడ్డల పంపబడు. చుండను ఈ సంఘటనలు కల్ల ఈ వర్తకమునకు కూడ కొంతనష్టము కలిగి యుండవచ్చునని కృతిక అభిప్రాయపడుచున్నది.

సమాధానము ఇటలీ వారితో మాత్రము అంగీకరింపని గంభీరముగ వలికిరి. అమెరికా వార్తాపత్రికలయందు ప్రకటించబడిన వార్తలకు బెట్టికత్తలను లేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించు చున్నారు.

రాయబారుల మరతులు

పారిసు, సెప్టెంబరు 7:— జపాను వాక్యల అంతర్జాతీయ ప్రామాఖ్యలను గలవని నిర్ణయించుచు గ్రీసువారి కీ క్రింది మరతులను రాయబారుల మహాసభ వారు అందచేసినట్లు తెలియుచున్నది. వీరియను వార్తలలోని ఇటలీ వాక్యల యందుగను వెనుక ప్రాప్తు ఇంగ్లాండు శాసనము ప్రవేశించును. అగౌరవనాచకముగ గ్రీసు వారు 21 వీరంకులను ప్రేల్చులెను. మరణించిన ఇటలీయులను వారి గౌరవాధ్యమై జరుగు వర్తక కర్మమునకు గ్రీసుమృతికర్తల వారు హాజరుకావలెను. ప్రతిజన గ ర ము న కు మృత; కే బరములను తీసికొని రాగానే గ్రీసువారు సైన్ కు గౌరవమును కరపవలెను. ఈ వాక్యల కారకుల తెలిస్తే నిర్ణయించుటకు గ్రీసు వారు విచారణ సలుపవలెను. ఈ విచారణను పరిశీలించుటకు అంతర్జాతీయ విచారణసంఘ మొట్టి ఏర్పరుకబడును. ఈ సంఘమునకు జపాను ప్రతినిధి అధ్యక్షులుగ నుండెదరు. తమ సదుద్దేశ సూచకము: గ్రీసువారు 50 మిలియనుల వైరుల ధరాదత్తు చెల్లించవలెను.

మసాలినిగారి కట్టుదల

లండన్, సెప్టెంబరు 7:— శాశానాతి సమితివారి ప్రయత్నములకు యుద్ధము జరుగదని నమ్ముటకు అనకాశ మున్నను మసాలినిగారు సమాధానమున కంగీకరింపక పట్టుదల వహించి యుండుట ప్రబలాంకముగ నున్నది.

ఇటలీ వారు కాన్స్టెన్టీనుపును ఆక్రమించుకొనుట బాల్కను రాష్ట్రములకు ఆత్మపరకముగ నున్నది. ఈ ఆక్రమణమును ప్రాప్తువారు ఇంగ్లిషు వారు కూడ అమోదింపబడలేదు. ఈ సందర్భమున తమధర్మమును ప్రాప్తువారు బ్రిటిషువారు నిర్వహించుటండిన శాశానాతిసమితి సభ్యత్వమును తాము విడనాడుకొనెదమని స్పష్టపడినవియో రాష్ట్రములు నూచించినవి.

ఈ సమస్యను తృప్తికరముగ తరిమగ్గించి చ క ల యు నని కర్తవ్య ప్రభుత్వగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. దేశము మైత దర్శి ప్రభుత్వలతో కలసి నేటిదిను చాలా కాలము కర్తవ్య ప్రభుత్వగారు మాట్లాడిరి. తంతివ్యారా ప్రధానామాత్యుని యొక్కయు సెనెలు ప్రభుత్వగారి యొక్కయు అభిప్రాయములను తెలిసికొనుచున్నారు. తీగకమిషను అధ్యక్షుడవడికి అధ్యక్షితున్న సి యోలజాను (ఇటలీ ప్రతినిధి) గారు అకజయము గాంచుట కైని వాయించలి ఇటలీకి వ్యతిరేక భారములకు నిదర్శకముగ నున్నది.

ఇదంతయు చూచి మసాలినిగారు తనకట్టుదల వదలుకొనెదనని కలవనచ్చును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘము

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

ఈ మధ్య జరిగిన సంఘసభలలో శోకసభయందు కానన సభాప్రకటన శామోదింపకలె: ను తీర్మాన ముపాదింపబడిన. ఒకేద్రక అనుమానము ప్రతిపాదించి మెచ్చుగానుండుటచే అనా దాతీర్మాన ముపాదింపబడిన. ఏమట్లు మరియొక కథలో మరల శాతీర్మానము రద్దుచేయబడిన. “కాననసభలకు కర్తవ్యం. కాననసభలకు బహిష్కరింపకలెను” అను రెండు తీర్మానములకు ఏకగ్రీవముగ రెండవసభలో రద్దుపరచబడిన. దీనినిగూర్చి ఆసంఘమున కధ్యక్షులగు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు తన సంఘమును ప్రకటించుచు వార్తా సంఘము విశ్లేషిలో ముచ్చటించెను. మా సంఘమున అన్ని కత్తులు వారుక కలరు. కాననసభకు కర్తవ్యంవారిసంఖ్య అత్యధిక్కు; కూడదను వారి సంఖ్య అత్యధిక్కు. ఇటులున్నను వారందరును కేకహితమునకే ప్రాధాన్యము వొనగదల. వ్యక్తిపక్షాభిమానము నకు తావొసంగరు అకసమహాసభవారి తీర్మానమును కీర్తించుచు మాసంఘము వారటునిటు గూడ తీర్మానించుట మానినని సరోజినీ గారు వుడిచిరి.

ఒలింపిక్ క్రీడలు

రాబోవు సంవత్సరమున ప్యారిస్ నగరమున జరుగనున్న ఒలింపిక్ క్రీడలలో మంగడేము తగినరీతి పాల్గొనుట కేర్పాట్లులు గావించుటకై కలకత్తా ప్రభుత్వమందరమున సభ జరిగెను. గవర్నరు సభ రాజులక సభ్యులను క్రీడలలో పాల్గొన ప్రోత్సహించుచు లేఖ వ్రాసెను. కె. పి. సి. మిత్ర గారు సభ కధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఈ విషయమున కర్ణబూని యేర్పాట్లు చేయుట తుదకుంఘ మేర్పరుక బడినది.

జాబులు

ఆంధ్ర సరస్వతీ గ్రంథాలయము-నిడుబ్రోలు

బాటలతాలూకా నిడుబ్రోలు గ్రామ "శ్రీ ఆంధ్ర సరస్వతీ గ్రంథాలయము" సప్తమ వార్షిక కార్యక్రమము ఆదివారము (16-9-28 నాడు) శ్రీయుత వున్నవశ్రీ శారదాదేవి వంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరుపబడును.

నన్నుకునేని అంకంపు

అధ్యక్షుడు

కావలి ఫిర్యా సమితి కార్యనిర్వాహక సభ

ఫిర్యా కార్యనిర్వాహక సభ 1-9-28 న రిడింగు రూమునద్ద సమావేశమై వెల్లూరు మండల మహాజనభద్ర శ్రీ యుతులు టంగుటూరు ప్రకాశంవంతులుగారు శ్రీయుతులు తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడెను.

కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుకు శ్రీయుతులు గాడెల్లి పద్మశాధియ్యగారి ఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడెను.

జిల్లా కాంగ్రెసువారు ప్యానుచేసిన పంచమిధినుండి రు 50-0-0 ను తెప్పింపబడినదిగా తీర్మానమైనది.

పెండెం వెంకట్రాములు

కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

వ్యవసాయశాఖ-గుంటూరుజిల్లా

తెనాలి, బాపట్ల, బంగోలు, గుంటూరు

తాలూకాల రైతుల కొక మోచ్చరిక

వెంకటి, జిల్లా, విశ్రాంతి

వరి మాగానికి పట్టి యివ్వబడు గురిత ఇనుక నేలలకు వెంకటి విశ్రాంతియున్న, రేచ, చాడు భూములకు జిల్లా విశ్రాంతియున్న కావలసియుండును. ఇవి జనులకు చల్ల నపుడుగాని, అంతకు కొంచెము పూర్వముగాని, వరి కోయక మునుపు చల్లవలయును. జనులతో కలిపి యాకరము 1 కి వెంకటి విశ్రాంతి, 2, 3 కి మానికలున్న, జిల్లా విశ్రాంతి 4 కి మానికలున్న చల్లవలయును. ప్రత్యేకముగా (జనులకు తెలుపడా) చల్లితే వెంకటి 1 కి 5 మానికలున్న, జిల్లా 1 కి 4 కి 5 మానికలున్న, చల్లవలయును. వీని భర ప్రస్తుతము తెలియదు. ఇవి కావలసిన రైతులు యెన్ని విశ్రాంతియు యేది కావలసినది యాకింది. చిరుమాకు ఒకకారము, 10 క్రాజులలోగా వాయువు, జిల్లాకు మానిక 1 కి రు 0-2-0 అ, వెంకటికి మానిక 1 కి రు 0-2-0 చొప్పున యద్యాదము తుంపరలయును. ఆలస్యమైనయెడల దొరకపోవచ్చును.

జి. సీతారామశాస్త్రి

కృష్ణసాయపు ఇంకన్నెత్తరు, తెనాలి.

పూర్వకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు

అన్నకృష్ణా నివారణ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకుమిటి తరపున 12 మంది హిందూ అధిపతులను కిరుర క్రైస్తవ అధిపతులను ఆర సెలల కాలము వెల్లూరుజిల్లా పల్లెపాడులోనున్న సత్యాగ్రహశ్రమమున నేత, వదంతుల వ్యవసాయకులను నేర్పుటకు తెలుగు హిందూలను నేర్పుటకు వైదికతెలుగు యెప్పుడును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు యాసెల 12 కేంద్ర ఫిర్యావించియున్నార. ఈవిద్యార్థులకు ఆశ్రమములకు రాను పోను ప్రమాణపు ఖర్చులను సెల 12 కి రు 10-0-0 విద్యార్థి వేతనములనుయర్జవలయును. ఈవిధముగా విద్యార్థులనువలసిన వీలయిన తనర్పు జిల్లావారీగా తీసికొనబడుదురు. ప్రమాణత్యా గాంధీ గారి జన్మదినము 12 అక్టోబరునాడు విద్యార్థులకు శిక్షణ ప్రారంభింపబడును. 12 గి సభ్యులనులకు వైద్యులవైద్యుల కొంతకంత తెలుగువారును చదువుట నేర్పవలయు వారు దాఖలులను పెట్టుకొనవలయును. ఈశిక్షణను అరవరమైనవో సంవత్సరమువరకు పొదుగునుటకు ఆవకాశములను ఆశ్రమాధికారులు చెప్పియున్నారని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గారు కోరెనున్నారు. కావున యాజిల్లానుండి వైద్యార్థి వేతనముల పొంది శిక్షణను తీర్చుకుంటున్నవారు ఈసెల 12 వ తేదీలోగా చేరునట్లు మా కార్యదర్శిని దరఖాస్తులు పంపుకొనవలసినది యందుయాలముగా కోరుతున్నాము.

కొనాలి, నరసింహారావు,

కార్యదర్శిగాను.

ప్రథమ గుంటూరు జిల్లా లేబరు కాన్ఫరెన్సు

ఈసెల 28 వ తేదీ (ఆదివారము) న, గుంటూరుజిల్లా బాపట్లతాలూకా హమ్మూరు గ్రామమునందు జిల్లా ప్రథమ పరివారి బహుజనసభ చేయ నిశ్చయించినాము. సభ చేయబడును మానుభ్యోద్యేతములు-భృగవసాను పనివారి ఆర్థిక సాంఘిక ఆరోగ్య నీతిగతులను వృద్ధిచేయు టిక్కనము. కాన వెంటనే పనివారి సంఘముల వారియభివృద్ధికి విద్యుతపంపడవలయును. పనివారిపర్య "సహకారసంఘములు" స్థాపించి, వారి ద్వారా, పనివారికి, మోచ్చు "పంపి" కల్పించుటయు, వారియదాయమును మోచ్చుచేయుటయు, ఆవసరము. "పనివారి సంఘములు" ద్వారా, పనివారికి, అక్కితో సంబాధము లేకుండా, వోట్లను కోరుటయు, పనివారికి, స్థానిక ప్రభుత్వమునందు, కాననసభలందు, తగినంత ప్రాతినిధ్యము, అవసరముకాన, వానికై పనిచేయుటకును ము. ఈ సంఘముల ద్వారా, ప్రస్తుతమున్న "భృగవసాను కాల, పనివారి కాల, సహకారకాల" లను ప్రభుత్వ డిపార్టు మెంటులకును, తగినంత సాయముబొందుట. క్రమముగా, పనివారిలో ఎత్తువనుంది, పొలము నలపాచించుకొని, స్వతంత్ర జీవులగుట ముడిదిగాన, ఇప్పటినుండి, "పనివారి సంఘములద్వారా" రైతులకన్వ నివారణామై తగిన క్రమ తీసికొనుట.

ఈమహాజనసభకు, అన్నపర్వమహా విశ్వవిద్యాలయము నందు, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక కాన్ఫరెన్సులకు చదివి యున్నపుడందు నందుగల పనివారి సంఘములందు, ఎత్తువయభవము సంపాదించి, భారతీయుల ఆర్థికసంవత్సరభివృద్ధిలోను, శ్రీయుత గోగి నేని రంగ వాడుకలుగా (డి. పి. యి) (అక్టో) అధ్యక్షత వహించుటకు, దయతో సంగీరించిరి. పనివారి మోక్షమొనర దన, వీరి వృద్ధికోస మహాజనులందరు, భద్రులరాలయింపి, విషయముతో ప్రార్థించియున్నాడను.

జి. సామ్యయలు,

అహ్వన సంఘాధ్యక్షుడు.

గుంటూరుజిల్లా పల్నాడుతాలూకా

పిల్లల అనాధశరణాలయము

జి. శ్రీయుత గుగ్రం గోకలక్ష్మణు రెడ్డిగారును, వారి కుమారులు వీరారెడ్డిగారును, పరమవంది శ్రీకృష్ణ మారు 10 మాసములు గడచినది. వారి యావదాస్తి స్థిరచరూపము) కినినను ఒక లక్షరూపులకు విలువచేయునది ఆనాధరూపాలలోవికరంతరణాలయమునకు ధర్మము చేయబడెను. శరణాలయనిర్వహణార్థము కొమంది ధర్మకర్తలను యేర్పజి, సంపూర్ణాధికారము యిద్దరూ క్రుప్తీలకు యివ్వబడెను. ఇంతివల కంతపని శరణాలయరేంపున జరిగినదియు శిశువలకు తెలియజేయబడు యాశిఖ యిద్దరూ.

శరణాలయమున సాగించు ప్రయత్నము లింకను ఆరంభముకాలేదు. భూములు స్వంతవ్యవసాయముక్రింద నుండుకొనుటచే పరితూగక శరణాలయమున సాగించు యేర్పాట్లు ప్రారంభము కాలేదు. ఆస్తి యంతయు స్థిరచరూపమున నున్నది. కొఖగ్రం మూలముకాలేదు. భూములమీదను విద్యాశాఖతోనే యిది నడువబడతలెను. స్థిరచరూపాలను విక్రయించి, మూలభవము చేర్చి దానివైదుషియున్న డిక్టో శరణాలయమును నడుపవలెనని కొందలు ధర్మకర్తల యిద్దరించినట్లును, ఇతరులకు భూములను పాళ్లకు, మక్తలకు యిచ్చినవో వైకము శిశు కల్పించి రియ, తక్కువ మక్తల కడుగుదు రనియు, ధర్మకర్తలేవ్వయముగ మక్తలకు తీసుకొని చెల్లించుచుండిన పొగుండునని కొందటి యిద్దరే మొట్టును, వ్యవసాయమును పోషించా నిల్వపెట్టెలెనని కొందలుకు కలుపురు కలువిధముల ఆశించించుచున్నట్లు వినికేడి వలన తేలియుచున్నది. కాని దానియొక్క యిద్దరూ అజ్ఞా భూమి చెడకుండ యుండలె ననయే. ఇది చాల ప్రశంసనీయును. ఇట్టి సభలకు స్థిరము అన్న నేగాని సారకాలము మనలేవు. ఇట్టివల వికాఖతలయములో జరిగిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయసమావేశములో భద్రవ్యవహార సంవత్సరమున డి. జి. మోచర్ల రామచంద్రాపు వంతులుగారు ప్రసంగించుచు సర్వార్థము కొంత భూమి విశ్వవిద్యాలయమునకు మంజూరు చేయవచ్చుననియు, ఇట్టి సభలకు స్థిరము అన్న అవిచ్ఛిన్నముగ సాగుననియు, అందుకు తార్కాణముగా ఆధిపత్యరాజ్యములందును, అమెరికా యందును, న్యూజిలండునందును, యింగ్లండు నందును అమెరికా నందుగల పనియు, యా భూములను దీర్ఘముగ గుర్తి కిచ్చుచుండవచ్చు ననియు నుడివిరి. అట్టి కొంత తుండనే యా శర

ణాలయమునకు భూమివలని వీరారెడ్డిగారి కుమారులు. కావున క్రుప్తీలు యా భూములకు దీర్ఘవ్యక్త, రామచంద్రరావు వంతులుగాను నుడివిట్లు, యిచ్చి ఆ ఆవాసులతో శరణాలయమునిర్వహించెన రని నమ్ముచున్నాము. భూముల మక్త సంవత్సరములకుదిలి శరణాలయస్వాధీనమైయుండు అసంవత్సరం భూములకు బలముపెట్టి గాని, బలముకింద ఫలాశా సామ్య అని యేర్పాదిన మక్తలకు తిరిగి యిచ్చుచుండ వచ్చును.

కొన్ని తరములనుండి వీరారెడ్డిగారి స్వాధీనములో నున్న స్వామివారి మాన్యము 10 యాకరములకు యిప్పుడు ఆగ్రామ కర్ణముల ధర్మకర్తలకును తమదనియు, ఆభూములకు తమ 10 యాకరములను ననియు తగవులాడుచున్నార. ఇంతకును స్వామి నిత్యవైవేద్య శిషారాధన, వృత్తివాదులు క్రమముగ జరుగుచునే యున్నది. శరణాలయమున కృద్ధి తేవలయు నన్న శరణాలయ ధర్మకర్తలు దీనిని వదలుకొనినవో చాల పొగుగనందును లేమన్న వృధాఖర్చులు శరణాలయముమీద జరుగు.

శరణాలయధర్మకర్తల సమావేశములు లేవు. నిర్మాణ సూచకమైన యేర్పాట్లులేవు. సమావేశముల నడుపు నియమములు యేర్పడలేదు. తరగతులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థిధానము, యేర్పాట్లు జరుగుటలేదు. సంవత్సరము యొక్క ఆదాయవ్యయ జట్టిలు చేర్చలేదు. వ్యవసాయ మంటాపెట్టి ఆయివేతను, తమ స్వంతవలవలను తూగక శరణాలయస్థాన ఆలస్య మగుటచే తాలూకా ప్రజలకు ఆకాభంగము కలుగుచున్నది. గాన చిరస్థాయి గనుండ నలసిన యా శరణాలయమును, హిందూ సాంప్రదాయ సుసారముగ త్వరలో నోకముడిననన ఆరంభింపకలె నని కోరుచున్నాము.

నుమారు 1000 యాకరముల భూమిగలిగి, రు 20000 ల కంటెను యెక్కువ విలువగల గ్రంథాలయముగలిగి, నుమారు 100000 లకు వింతు చరాగ్నిగలిగియున్న యా శరణాలయము ను రు 100000 ల మూలభవముతో నిర్వహించ బడుచున్న దాచేకలితాని ఉచితవిద్యాయములో కలుపుటకును, యే యిగ్గిదో బోధించు మైన్యుంగును చేయుటకు ఆలోచనలు జరుగు చున్నట్లు వదంతియున్నది. అదియే జరుగుట నిజమైనవో దానియొక్క అభిప్రాయమును వ్యతిరేకముగ పనులు జరుగును. అనాధలనుద్ధరియధాపకారముందును. చాల కోవనియమై విషయ మని నేరుగ నుడుక వసరము లేదు.

ఇట్టి శరణాలయములు ఆంధ్రదేశములో ఆరు కలె చెప్పవచ్చును. ఉన్నను యాపాటి భూవనములు గలిగి వి కొద్ది యే కావున నీ శరణాలయమును మంచిదారి నడుపుధాతము ధర్మకర్తలయందును వారికి మంచి నలవల శోగంకు చుండలసిన భారము ఆంధ్ర మహాజనులందుండుగల దనియు విన్నవించుచు, విరమించు చున్నాను. శరణాలయము అధికాలములో జరంభరుగుగాక!

శరణాలయ శ్రేయోభిలాషి.

స్థిరచరూపాల వేలం నోటిసు

తెనాలి గ్రామ కాపురములు కాకుమాను వెంకటేశున్న యా అంకితుల కొల్లూరి శ్రీరాములు నగయరాలు, వాగ్లకు వుండువున్న, లోకుల ఋణములు, తీరుమానంచె నిమిత్తం మున్నులను క్రుప్తీలుగా నియమించి మోచేరటికి 10-7-28 తేదీన క్రమ పీఠము గ్రామబడి కాంపొజినకొ దస్తావేజు ద్వారా మాకు అధికారం కలిగివుండె నదరుపాటు తాలూకు తెనాలి, కేలపాడు, గుంటూరు గ్రామములలోని యిద్దరు భారీ స్థలములు మోగా భూములు 1000 కై పేరమానులు వెలయి చక్రము ద్వారాము నగయరాల ఆస్తికి ఆ 1928 సం. 10 నెంబరు సెల 15 తేదీ కినివారం వుదయం 9 గంటలు లగాయరు తెనాలి మారీనుపేటలోని నదరు అంకితుల వెంకటేశున్న కొల్లూరు శ్రీరాముల తాలూకు కలక ఆస్తి స్థలములకు 2 హిందూముగా వేలంపాటపాడి కృప్తీరచయన పొటవచ్చిన యెడల మోచ్చు పొటదారునికి కొట్టే నుబడును. కాన నది కాస్తీ కావలసినవారు వేలం బంధులకు లోబడి వేలం పొట పొనుకొనవలెను. నదరు అంకితులకిందిన వివరమును వేలం నిబంధనలను తెలిసికొన గోరువారు తెనాలి మారీనుపేటలో వుండె శ్రీ కృష్ణ శా తరమేశ్వరి రయసుమిర్ కంపెనారి ఆ క్షిసులో విచారించియెడల తెల్పువడును.

తెనాలి	} క్రుప్తీలు,
మారగుపేట	
6-9-28	} 1 యల్లంరాజు వెంకటసుబ్బారావు
2 కొల్లూరి కోటయ్య
3 కొమ్మూరి చిన వానుమంతరావు
4 యం. సుదర్శన అయ్య.
5 టి. రంగసామయ్య

“శారద”

ముఖపత్రము

శ్రీరామ శాస్త్రిగారిచే సంపాదిత జనులను “శారద” యను మాసపత్రికయొక్క ముఖపత్రమునై ప్రప్రథమ ముద్రించిన చిత్రపున గూర్చి యాచార్య గారి యలజడి బయలు వెడలింది. ఈ చిత్రపున రచించిన ఆంధ్రభాషియ కళాకాలా శిల్పచార్యులగు గ్రహస్థ్రీ ప్రమాదనాథ చిత్రపా ధ్యాయలు సుప్రసిద్ధ కవులును, చిత్రకళా విమర్శకులును, నగు జేమ్స్ ఎచ్. కజన్యగారి యభిప్రాయమును వెలియగోరి యా ప్రత్యుత్తరమును బడసిరి. పాతకమహానయం లీ సమాధానమును కనునింతురు కా!

బ్రహ్మ విద్యాశ్రమము,
అడయూరు, మద్రాసు,
28 ఆగస్టు, 1923.

ప్రియమైన చిత్రీ గారూ,

కడవిన యేడువారములనుండి నేనొక చోటనుండి మఱియొక చోటునకు సంచారము చేయుచుండుటచే మీరు వ్రాసిన జూన్ 29 వ తేది యొక్క ప్రకటనకు వెంటనే జవాబు వ్రాయజాలక పోయినందుకు జింతిల్లుచున్నాను. ఇందుకులకు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట కాలక్రమమునకు హిందూజాతీయ యొక్క ఉత్తరకర్షితు ప్రాంతములందు చాలమంది పరిశీలనా ఫలరసో మీయూత్తరములోని విషయమునుగూర్చి ముచ్చటించుటకు కా కవకాళము గలిగినది. శారదపత్రికా ముఖపత్రము వైనున్నంత రమ్యమగు చిత్రపున బూతుబొమ్మ యని ఆ ప్రవాహతో నిరూపించి వివాదకాలమునై కేవల ముచ్చతుగు కళోమ నాపాదించినందుకు జిల్లాలందరు విచారించుచున్నారు.

మీ చిత్రపునలో జనులబొమ్మను జూచినవారి మున్నును గ్రహించుటకు కేవల ప్రయత్నించితిని. కాని నేనా యత్నములో విఫలమైతిని యొప్పుకొనుచున్నాను. మీ చిత్ర రచనావిద్యాసూత్ర శారదాముఖపత్రమును సాందర్భ భావనూర్తితో బ్రకాశింపజేయుటలో ప్రత్యుత్తరము కళాకాలము ను గాంచినది నాకు దోచుచున్నది. హిందువులమున్నులో భక్తికర్మ మయోభావమును స్ఫురింపజేయుటకు మీలేని విభిన్న సంప్రదాయాన్నిదమైన యొక జేవతా యామము మీరు చిత్రించినారు. పాశ్చాత్యునికిగూడ మీచిత్రపునలో కళాసౌందర్యము రిక్తు మయొకటి గానరాదు. ఈ చిత్రపునయొక్క వైభావము వస్తుప్రసాదముగా నన్నమాట వాస్తవమే. కాని యా కరీరముయొక్క నీలకాంతి భారతీయునికి బుద్ధి క్రమాంసా నిర్వచన సామాన్య మానవజీవనమును స్ఫురింపజేయక దివ్యస్వరూపమునే గోచరింప జేయుచుండును. ఒకవేళ జేవతాంతి రక్తస్థంగా జేసినప్పటికిని మైకేల్ ఆంజిలో (పాల్నా కర్మ చిత్రకళావికారము) రచించిన అది శ్రీ పురుషులయొక్క శామాదయ చిత్రపునంటి ఆత్మ్యతమైన పూర్వపాశ్చాత్య చిత్రకళాజనులకంటె నిది అభ్యుత్థితు దూరముగ నేయుండును. వేయేల, బుద్ధిపూర్వమునకు ఎన్నిభమున పాత్రముగాని మీకృతి నింకల పాత్రయందుకు నేనుగూడ నాయోగనామును వెలిబుచ్చుచున్నాను.

చిత్రీగారు,
ఇట్లు మిత్రుడు
జేమ్స్. హెచ్. కజన్య.

మర (ఈ వైవిధ్యమునకు బంధించుండి పింఠి నా గేండ్లకాపుగాను (కమోణ నిమిత్తము మాకంపిరి) ఆంధ్ర సం॥

బాలగీతావళి

(పిల్లల వద్య పాఠ పుస్తకములు)

ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్లో అప్పటికప్పుడుయందును వద్య పాఠపుస్తకములుగా ఉపయోగించుటకు శ్రీ దైక్టరువారిచే అంగీకరింపబడి, విద్యాశాఖాధికారుల అనుమతిని తెలుగుజిల్లాల జూనియర్ మెంటరీ స్కూల్స్లో వాడబడుచున్నవి. ఈ పుస్తకములు వేంకటపార్వతీశ్వర కవులచే 1, 2, 3, 4, 5, తరగతుల యుపయోగముగోరకు వ్రాయబడినవి. 165

మొదటి తరగతి	0—2—0
రెండవ తరగతి	0—2—0
మూడవ తరగతి	0—2—6
నాలుగవ తరగతి	0—2—6
ఐదవ తరగతి	0—3—0

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథనిలయం, కాకినాడ.

రైలు వేయుట

మదరాసు శాసనసభ మెంబరుగా రిగు మహారాష్ట్రీ.

జి. శివశంకరంగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:
దేశపు యేలుబడియందు, ఈ కాలమున రైలువేయుటకు అవశ్యమైన వనరులలో చేరలేకనది. ఇప్పటివరకు హిందూజాతీయమునూరు రిగి వేల మైళ్లదూరము రైలువేయుటకు వున్నది. ఇందులో కొన్ని రైల్వేవ్యవస్థనుండి వచ్చు డిల్లవరంబడి ఖర్చుగా వెల్లిమిగులునదిగా నున్నది. మరికొన్ని ఖర్చులకే చాలక జనగ విలుకానిదిగానున్నది. రాజ్యకార్యముల నిర్వహించుటయందు, తులుంబమునకు, యేటేటవరుమానమునుండిసాగించుటనైన చాలి కనులు కొన్నియూ, అప్పుటిని జేయలసిన ఘనకార్యములు కొన్నియూ, వుండుట మనకు తెలిసిన సంగతియే. ఒకరైలు రిస డిటుంబమునకు, ఆధారముగనుండు నేలకు జలాధారము కల్పించు కల్పెన్ని అప్పుటిని ఖర్చుపెట్టుట వాడుకయై యున్నది. ఎవరుగాని యేటేటవచ్చు వరుంబడినంతి బావికివచ్చు ఖూమిగొను ఇట్టి పనులకు తలచుగా, వెచ్చపెట్టరు. అట్లు వెచ్చపెట్టుటకును అనుకూలముండదు. ఇట్లునే రాజ్యాంగముందు, అప్పుచేసి చేయవలసిన పనులు కొన్నియూ, యేటేటవచ్చు వరుంబడినంతి, జరిపలసిన పనులు మరికొన్నియూ, కలవు. రైలువేయు పని మొదటి కఖమునకు చేరినది. ఇప్పటి రైల్వే సిఠి వృద్ధిపరచుటకై సర్కారువారు 150 కోట్ల రూపాయలు అప్పుచేసి, 1922 సం॥ లగాయరు, 27 సం॥ రిం వరకు. 5 సంవత్సరములలో, ఈ 150 కోట్ల ద్రవ్యమునందు, ఖర్చుపెట్టు తలచియున్నారు. ఇట్టి గొప్ప మొత్తమును ఖర్చు పెట్టుటయందు యోచించుచుగిన అంకే హుట అనేకము లున్నవి. ఇంతకుందు నూచించిట్లు, లాభ కరమగు రైలుమార్గములు కొన్నియూ, నష్టకరమగు మార్గములు కొన్నియూ, నున్నవి. ఈ 150 కోట్ల ద్రవ్యము లాభ కరములకాని రైల్వేవైఖర్చు పెట్టునెడల ఈగొప్ప మొత్తము నైక వెతుగుచుండున్ది క్రమేణ ప్రజలవైభావము నెక్కింను

నదిగా జేయబడును. అట్లుకాక ఈద్రవ్యముందు యేభాగమే గాని, లాభకరములగు, రైలుమార్గములనైన వెచ్చపెట్టుటకు వడ్డీ అవ్వరలసినదని యుండదు. ప్రజల వనతియును హెచ్చును. మెట్టుపాశ్చ్యమునుండి, నీలగిరిగిండ్ల రైల్వేపావురైలు, లాభకరమైనదికాదు. అట్లే కాల్ కాన్వేషకముండి హిమాచల ప్రాంత్యములనైన సిమ్లాకపావు రైలునును లాభకరమైనది కాదు. ఇట్లునే దేశమందు రైలుముల రాకపోకలకై జూరము చేయబడియుండు రైలుమరికొన్నియున్నవి. అవియు లాభకరములుగావు. ప్రజలరాక పోకలకును, కరకుల ఎగుమతి, దిగుమతికిని, అనుకూలముగా నుండు రైల్వే మార్గము లే లాభకరములు. ఈ 150 కోట్ల ద్రవ్యము నైక నుమారు 66 కోట్ల లాభకరముకాని రైల్వేవైఖర్చు వెచ్చపెట్టునదిగా సర్కారువారు తీర్మానించినదిగా ఏర్పడుచున్నది. ఇట్లుచేసియుడల రైల్వేనుండి ప్రజలకు ఇప్పటినితియందు కలగుచుండు కష్టములను తగ్గించుటకు, అవకాశము బొత్తిగానుండవు. ఈ మొత్తమంతము, ఎక్కువ భగ వడ్డీనైన సర్కారువారు, తీసి యుండుటచే రైలులనైన భారము హెచ్చునేగాని తగ్గు. అంతేకాక దేశాభివృద్ధికి అనుకూలమైన రైలుమార్గములయందు ప్రజలకు వనతులు కల్పించుటగాని, కరకుల రాకపోకలకు, వుపాయముల హెచ్చించుటగాని, అవకాశములు తప్పి పోవును.

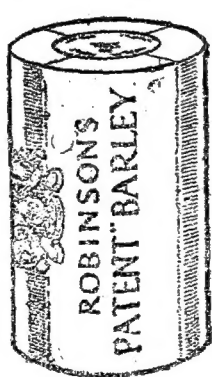
భావిపత్రిక

ఉచితము

శ్రీకాలదర్శిని యను అర్థమునాచి మీకు రాబోవు కష్టముఖములు 4 మాసములవరకు వాంఛలములుగా మార్కముల వరకు ముఖ్యాంశములుగాని ఆర్థవదేరి 1 వారములో వచ్చుదుము. మీరు మాకు ఖర్చుకు 14 అణాలు మనియార్డరకట్టి మీ జన్మనక్షత్రముగాని జన్మనక్షత్రము లేనిచో మీ యిచ్చుమగు (9) అక్షరములు వ్రాసి వి. పి వరకువెడను ఆర్థవ వంకలయను పి. వి. సోమనాథకర్త, మహారాజేటి, విశాఖపట్నం.

జ్వరములు

మీకుజ్వరము కచ్చినప్పుడు రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీని మాత్రమే ఉపయోగించుడు. బార్లీ గింజి మీజేవా మనకు మిక్కిలి మంచిదని మీకు తెలియును. మీకు ఏదియు కడుపులో నిలువక వాంతియగుచున్నప్పుడు ఇదివాంతిని నిలిపి చలువను కలగజేసి కడుపులో నిలువను. రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీనికయారచేయునట్టి వారివల్లనే పురమా పీగా తయారజేయుబడి ఉష్ణధృక్యమై కడుపుకు, నైక తెలుపబడిన గణము లిచ్చుటలు కయారచేయుబడుచున్నది. కేచా ముగకు హాని కలగజేయునట్టి భాగములన్నియు తీసివేయబడి మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా తయార చేయుబడుచున్నది. వాటి ఉపయోగమును గుఱించి సులభముగా తెలుసుకొనుటకై క్షతిదబ్బానైనను అచ్చుకాగితములు అంటించబడి యున్నది. దబ్బావలకు కూడ యిందు తెలుకబడియున్నది. దానిని ఎప్పుడుకు గుర్తుకట్టలకు.

Robinson's
PATENT BARLEY

Manufactured by
Keen. Robinson & Co. Ltd, London.
ENGLAND.

(Incorporated with)
No 4 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

యు రి సా క్

గెనెరియా (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాశ భంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపీనల్స్గల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రతికెమిష్టు మాపులోను దొరకును పూర్తి వివరములు బుక్ల వై నగలవు. వివరములకు ఈవిగవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను

సి. టి. హరి అండు కో,
46, సింగరాచారిపేట్, తిరువలిక్కేణి, మద్రాసు (టోకుగా విక్రయించువారు).

ఎస్. వి. బయేశ్వరరావు అండు సన్సు

సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర సర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

Ready For Sale. THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon

Prize per Copy Rs 10 Postage extra.

Best Medium for Advertisements:

Apply to: **Business Directory Co.,**
15 Angappa Naick Street MADRAS.
Liberal Commission

Wanted Agents everywhere

లోక మయహర కస్తూరిమూత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 594

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు య్వా 1-4-0

505 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమూత్రలయందు మీరు తెలిపిన్న గుణములగుట వయస్సేతతజం గి బుద్ధుడు ఉండును. ఎం. మొక్కయ్య, తాలూకా గుమస్తా గురుబాల, గుంటూరుజిల్లా.

506 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమూత్రలు అందరును వ్యత్యాసములేక వాడతగినవి. ముఖ్యముగా తంబూలముతో కాడిన మలబద్ధకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే గి బుద్ధుడు ఉండును. ఎన్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు, ఏజంటు, బెన్లు అండు కో నైదాపురము.

ల సుఖోదయ ఇది లిద్దలకు కల్పితరువు. శ్రేష్ఠమైన మూత్రకలనుండి కాస్తోక్తముగా తయారుచేయబడి ంది జీర్ణకక్తి, అకలి తగుడుట, భేమలు, కురుపులు, తిబ్బ, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధకము మొదలగు వాటిని పోగొట్టి మంచిమీము పుష్టినిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు ధౌవధము బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మీ కస్తూరిమూత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చినది. 12 బుడ్ల కంపకలెను, క మెటరాపు డేకపాండి టైర్ కాట్ డక్కా (నెన్ను బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

గ్రాంబి:— సెం 381, తంబూళెట్టిపిడి, మదరాసు, గ్రాంబినుండి వి పీట పంపబడవు.

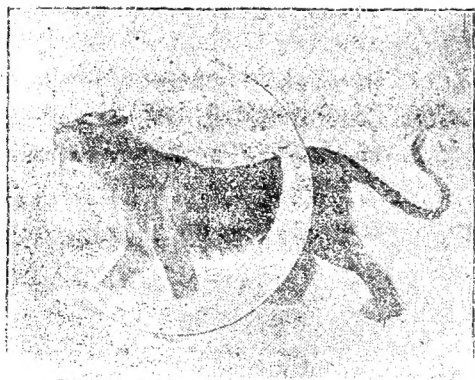
సాశస్త్ర పరిశీలనలకు వుండియున్న శ్రీ శివారావువ వైద్యశాల మైనూరు. (2)

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధ పడు చున్నాం?

అట్లుండిన మా

చంద్రుడు &

పులి

వర్తకగుర్తుగల

పురుగులను చంపుపాడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాకనము చేయుదు.

Manufactured By

NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

Sole Agent
Madras Presidency

SOLE-AGENT
Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

H. K. Saleh Bhai & Co.

58 Bunder Street, Madras.

దంత చూర్ణము పండ్ల పోటు తీపులకు మంచిపొడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి లగాలు 2.

అమ్మతాంజనము, డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు

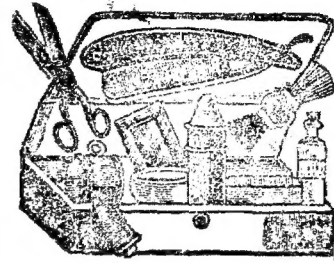
హిందీ హాకెటు డిక్షనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల 10 రూపాయ పోస్టేజీకేరే. మొత్తంగా కొంటే వాల్టావో తు:మిషన్. త్వరపడండి. వం. ఆదినారాయణశాస్త్రి. అన్ని సాఫ్టువోర్సు. అయ్యంగోన్ ట్రిప్పి కేన్. మదరాసు

Best Hollow Ground

Razor

911

We are selling this well known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles durable blade at less than whole.

sale price viz. at Rs. 6 with I brush, I stick shaving soap, I sharpening stone, I stop I scissor, I looking glass, I bottle oil, I water cup.

V. S. WATCH Co.

POST BOX No. 105,

MADRAS.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మహాత్మా గాంధీగారి ఫోటో

చాల స్వల్పప్రతులుమాత్రమేగలవు తక్షణము న్నాయుడు. మహారాజ్ (బదర్పు) కాశీ.

Free!

Free!!

Free!!!

Mahatma Gandhi Photo

Apply at once only a few opies avai leble

Maharaj Bros, BENARES CITY.

రత్నపురుష లేహ్యం

గుభవ్యాధులక, ఇతర కారణములవలన, కలిసి కుళ్ల నష్టమున పోగొంది బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మహిమ తెలిసియవచ్చును. విశేషించివ్రాయ సరసము లేదు. శే 1-కి ధ 2-4-0 అ. సెలలేహ్యము- అన్ని సెల రోగులను బద్ధుల ముగా తగుచును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0, శేటలాగుతాటిము

పట్టాధిరామ వైద్యశాల

418

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు

అగ్రహారములే చేయబడినవి. కులము:వి

తెలుగే భుజిక్కాటలాగుతో ప్రయోగము.

వి. మెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో లిమిటెడ్

కట్టబ్బు ఇంట్ లోక్ కేటర్స్ లెం.

80#1 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలుగులో అక్షరాలు: "మహాత్మా" పెద్దాపురం

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆయుర్వేదములో జర్మనీ దారికి, గోదావరి, నల్లారావుగూడ, ఇల్లీసు ఇంద్రజాలము, మహేంద్రజాలము. భూత వైద్యము, యంత్రములు, సునికాకారి చిక్కితే తమా మాలు, ఎన్నికలిసోదనివ్వలు గంభీరం లేగాక ఉదయ్యని నామముచేయుట, ముడిచియున్న కుప్పించును, తక్షణమే మోధియగుట, కలియలేని తలకాయచేత మూలకాడించుట భూమిపైన గలముయెత్తున గాలిలో పడవయ్యని వివాధానముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ ము - ఇంద్రజాలముగా మేజ్ చేయుటకని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 అ. 2118 పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, బెంగళూరు గుంటూరుజిల్లా.

అమృతాంజనము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

భృగువటి

శ్రీ
మం
ని

న
జ్ఞి
ని

బహువర్ణియులుగ నునుపాల మూర్తి మార్గమునండి చీముకలె గ్రవించుచుండెడి, తెల్ల తెగ, పచ్చ తెగ, గత్త తెగ, నీర చురుట్, శాశ్వతము, మూత్రము బాట్టు బాట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు తిగిడియుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల తెగతొగ సామాన్యములను తొందలంట, వికల్పితమును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన తెగతొగములను! 48 గంటలలోపు గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతమును. 6 నీటి (అనగా మూత్రపుటిల్లి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజీ వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల బాపితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదా శ్రమం, నెం 41 ఆచారప్పన్ విధి, మద్రాసు.

తంతి విలాసము:—పండిట్ మదరాసు.

మా ఔషధములు ఈ దిగువ తెలుకబడిన వారివద్ద కూడ దొరకును.

- (1) మెసత్పు డార్విన్ అండు కో, రత్నన్ బజారువిధి.
- (2) మిస్టర్ కె. వి. నుబ్రామయ్య, మూర్ మాస్కోట్, ఈవినింగుబజారు.
- (3) స్వాస్థ్యఫార్మసీ, వెద్దవిధి, తిరువళిక్కేణి, మద్రాసు.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబడులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి తగరపు దర్బారులో బజారు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసింది. ఈదురు అలవాటును మాన్పించుటకై మేము 'యు' శుభ్రతగల 'విక్టరీ సిరాబిల్లలను తయారుచేయు చున్నాము. విక్టరీ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంపీయల్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అపూర్ణమైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అత్యుచితముగ పత్రిక అభిప్రాయము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్టరీ సిరాబిల్లలుగ సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుట తగినది, మిక్కిలి మితకవ్యయమైనది. యు. సి. చక్రవర్తి కంటెనే 2-కి సిరాబిల్లయే చాలసిరావలెను.”

ఒక గ్రాము ధర క్రింది. వి. వి. 0-11-0, విక్టరీ వి. వి. సింహముమార్కు. వి. వి. కోను ఏనుగ వి. వి. జంక మార్కు కోను ఎట్టిది, గ్రోసుధర రు 1-0-0, ఫామలెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రాము 1-కి రు 2-4-0.

(2) ఏనుగమార్కు. వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుడ్డ బ్లూ వై లెట్ సిరాయగును, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుడ్డ మిక్కిలి కాంతిగల పల్లసిరాయగును.

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

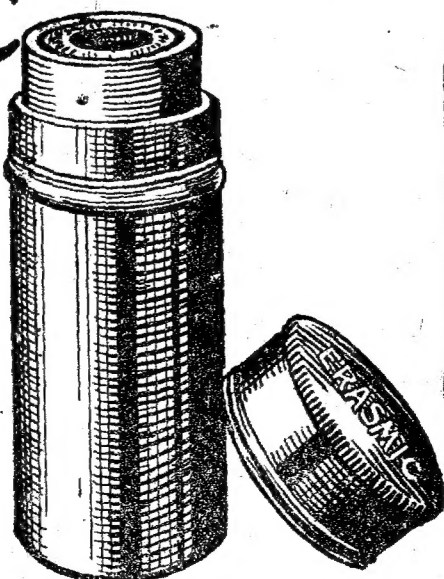
ERASMIC Shaving Stick.

Does not dry on the face. Its rich creamy lather helps the razor to give that close clean shave which is so desired.

BRITISH & BEST.

ERASMIC. Perfumers. LONDON. PARIS.

To be obtained from all stores & dealers.

ది క్రెస్సెంటు యిన్నూ రెన్ను కంపెనీ

లిమిటెడు, బొంబాయి

మిక్కిలి అనుభవశాలులైన స్వదేశ జైర్కర్ల చే పూర్ణముగా పరిపాలింప బడుచున్నది. అన్ని భయము మరణమువలని భీతిలేకుండ భీమాచేయుదురు. సరసమైన షరతులలో సబు ఏజన్టులు కావలెను. వలయువారు యీక్రిందివారికి వ్రాసికోవలెను

చీమకు ర్రి కుమారుస్వామిగారు, బి. ఏ.

చీఫ్ ఏజెంటు:—మద్రాసు రాజధాని.

మర్చెంటు, గుంటూరు

మీరు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును.

మా ఆతంకనిగ్రహ మూత్రము లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడమైనది. వెల 1 రూపాయి మూత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి వ్రాయండి.

విశేషము:—

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

26 బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలపాలిటి నుండి:— మేనాను, నిశ్శక్తి, కుష్ట నష్టము, నిస్సత్తుక, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని పారించి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, శౌచ ప్లాప్తిని, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.

డబ్బి రు 1-4-0. వి. సి. చార్జి 0-8-0 (8851)

కోశాశ్రయ లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అత్యుత్తమము 15 రు|| డబ్బి రు 0-10-0, వి. సి. చార్జి 0-7-0

వి. సి. ఎందుకో, ఆయుర్వేదసూత్రం, తెలివీ, తెల్లనిబిళ్ళ.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మూర్ధాధిపతి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ, (3198) 27, బీబీబాదకోడు, న్యూయార్క్.